

१३३

दर्ता नं.: ४८/२०७६/७७

पुर्खां दयक तकगु सम्पत्ति, भीगु कला व संस्कृति
पिकाक-भक्तपुर नगरपालिका

पुर्खां दयक तकगु सम्पत्ति, भीगु कला व संस्कृति

ब्रह्मसंसार

नेपाल संवत् १९४४ बद्धला गा. / २०८१ जेठ १ / 2024 May / त्या: १०७, दाँ:६

पुर्खाले तिजेको तथापति, आओ कला ट थार्याति

भक्तपुर नगरपालिका

व्यासी, भक्तपुर

अरनिको सभा भवनको

शिलान्यास कार्यक्रम

मिति: २०८१ बैशाख २९, शुक्रबार

अरनिको सभाभवन
निःस्वान

ख्वपया कला, संस्कृति, इतिहासया अनुसन्धानात्मक कार्यशाला

(२०८१ बैशाख २४ गते)

खुल्ला गुँला बाजाया न्हाप लागु पुच:

(२०८१ बैशाख २२ गते)

; DkfbSlo

@) *! hJ !, C^\\$!##, ji{^

अनुदान म्हवचा याःसा स्थानीय तहया विकास हज्याकय् थाकुई

स्थानीय तहता छ्वयो हैगु सामानिकरण अनुदान म्हवचा यायगु सरकारं क्वः छिसेलीं विकास निर्माणया ज्या हज्याकय् थाकुइगु जुल । नेपः या सरकारं कानून बमोजिम स्थानीय तहता सामानीकरण, विशेष, सशर्त व समपूरक याडः प्यताजि काथं अनुदान बिइगु व्यवस्था दः । उलिमध्ये स्थानीय तहं थमनं स्वयो खर्च याय् दःगु छगू हे जक शीर्षकया अनुदान खः सामानिकरण अनुदान मेगु शीर्षकया अनुदान सरकारं धःगुलि हे खर्च याय मालिगुलिं अजगु अनुदानया उलि मतलब दैमखु ।

फुक्क स्थानीय तहता थःता विइगु बजेट सिलिड्ग काथं विकास निर्माण याय्ता कानूनी प्रकिया पूवांकः टेण्डर वा उपभोक्ता समितिपाखं ज्या याकी । थुगु आ.व. या लिपाया नेला ल्यं दः बलय् फुक्क स्थानीयतहता छ्वयो हैगु अनुदानय् २६ प्रतिशत म्हवचा याडः छ्वयो हैगु दक पौ च्वयो हःसेलीं ७५३ गू स्थानीय तहया द्वलंद्व योजना त अलपत्र जुइगु जुल । व स्वयो नं ज्या याकय् धुंकगु ठेकेदार कम्पनी अलय उपभोक्ता समितिता स्थानीय तहं गथे बजेट निकासा याय् फै ? थव फुक्क स्थानीय तहया पदाधिकारी पिनिगु चिन्ता खः ।

देया अपलं स्थानीय तहतय्के आन्तरिक स्रोत तस्कं म्हवं जक दता । थुकी दकलय् अपःमार थःगु आन्तरिक स्रोत म्हवचा जक दःपुं नगर व गाउँ पालिकाता लाई । गुलिं स्थानीय तहं संघ व प्रदेशं विइगु सामानिकरण बजेटपाखं कर्मचारी पिन्ता तलब तक नं नकय्गु याडः च्वंगु दः । अजगु पालिका तय्सं अनुदान कटौटीया मार अपलं फय मालिगु जुल ।

स्थानीय तह नं सरकार जूगुलिं स्थानीय जनताया माग व मदयक मगागु वस्तुता हदाय तयो योजना दयकः खर्चयाय छिंगु सामानिकरण अनुदानया अपलं माग याडः वयो च्वंगु दः । थजगु इलय सरकारं बजेट पाखं स्वीकृत सिलिड काथं हे अनुदान काय मखांसेलिं देया थी थी स्थानीय तहलय् अनेक समस्यात खानय् दयो वै । उकिया फुक्क जिम्मेवारी संघ सरकारं काय् मः ।

नेपःया संविधान वा कानुन अनुसार नगरपालिका वा गाउँपालिका या जनसंख्या भूगोल व मेमेगु विविध आधारय् वित्त आयोगया सिफारिसय् कानूनं धाथो तःगु शीर्षकय् अनुदान वियगु व्यवस्था दः । अलय् सत्ता व सरकार या न्हयलुवा याडः च्वंपिसं कानूनं धायो तःगु शीर्षकय् बिय मःगु अनुदानता नं तप्यंकःहे पक्षपात याइगु अलय महितां ज्या याइगु । चालु आ.ब. २०८०/८१ सं बागमती प्रदेशं विइगु अनुदानत मध्ये खवप नगरपालिकाता सामानिकरण व विशेष अनुदान शीर्षकय् ध्याछहे ध्यबाः मबियगु खाँ क्वःछिता । प्रदेश सरकारया थव स्वयो अपः पक्षपात व महिता ज्या मेगु छु दै ?

६० अर्ब स्वयो आपः बजेट दःगु बागमती प्रदेशं थःगु पाखं खर्च याय्ता स्व ब्व खय नेब्व तयो ११९ गु पालिकाता छब्व अथे धायगु २०/२१ अर्ब जक समानुपातिक काथं अनुदान व्यसां म्हवचाखय् १७/१८ करोड तका खवप नगरपालिकाया भागय् लःवई । थथे थःगु दलता स्वयो पालिकातय्ता अपः अनुदान विइगु अलय विस्कं विचःया पालिकातय्ता अनुदान मबिइगु पक्षपातपूर्ण व्यवहार संघीयता विरोधीयां खः हे खःत संविधान व प्रचलित कानुनयानं तप्यंकः उल्लंघन (खाँ मन्यंगु) खः ।

पिकाक-खवप नगरपालिका/सम्पादक-आशाकुमार चिकंबञ्जार, डेस्कटप-धन लक्ष्मी त्यात, आवरण सज्जा-रेणु धवज्
थाकू- भक्तपुर अफसेट प्रिन्टर्स फोन ल्या: ०१-६६१३०४३, इ-मेल- khwopapau@gmail.com

ल्यू सुनया चिहान: तस्कं बांलागु उपनगर स्वयं धुंकः
जिपुं शान्ति होटलय ल्याहाँ वया । १२:०० ता इलय जानय
धुंक पलख आराम याडः ३:३० ता इलय लुसुनया चिहान स्व:
वाडा ।

लुसुन चीनय् प्रगतिशील साहित्य दकलय् न्हःपां चवयो
पिथांम्हा जन्मदाता खः । वयकलं च्वर्खाँ, समालोचना थी थी
साहित्यया थीथी लागाय् थःगु चवसा न्ह्याकगु दः । वयकलं
जिवंकःछि मग्यासें क्रान्तियाता गवाक्यू साहित्यत चवयो दिल ।
वयक सन् १८८१ सं याड्सेया दक्षिण पाखय् चवंगु साओ
सिद्ग धायगु चिच्या क्वगु सहरय् बुम्हा खः । लुसुन मचातबलय
पाजुपिन्थाय् चवंम्हा अजिनपां चवडः द्यूगु खः । आना चवंबलय्
आना चवंपुं किसान तयगु पीरमर्का, दुःख, शोषण, अत्याचार
थःगु मिखालं हे स्वयो थुइके खान । लुसुनया ब्वा मदय्धुंक
वयकलं नान्चिडया छगु सरकारी कलेजय विज्ञान विषय कायो
ब्वडः दिल । उगु इलय वयक हिंच्यादा जक दःम्हा खः । उगु
इलय वयकलं अंग्रेजी साहित्य नपां मे मेगु समाजशास्त्र न
ब्वडः दिल ।

सन् १९०२ खय् सरकारया छात्रवृत्तिखय् वयक जापानय्
डाक्टर ब्वाँ भाल । आना वयकलं समाजया अनेक थाकु-अपु,
थाकुगु, मसा, मभिंगु खाँया अनुभव याडः दिल । वयकलं

का.रोहितया चीन यात्रा

- नारायणमान विजुव्याँ

समाजय दयो चवंगु शोषण क्वत्यला असमानता, पित्या, गरिबीया
रोग मेमेगु जिवय कइगु लवय स्वयो चर्को जुझगु जुयो चवना ।
छम्हा मेडिकल डाक्टरं व सामाजिक लवय लांकय् मफैगु जुयो
चवना । उकिं वयकं छगु पौ चवयो सामाजिक लवय लांकिम्हा
डाक्टर जुयगु खाँ चवयो दिल । वयकलं उपचारया चक्कु व
सिरिज्जया पलि स्यल्लागु चवसां भवत्य चवयगु तातुड १९०९
खय् चीनय् ल्याहाँ वल । जापानय् वयक जनतान्त्रिक क्रान्तिकारी
पिनिगु सद्गतय् लात ।

सन् १९११ सं चीनय् द्विलंद्व दाँ पुलांगु सामन्तवादी
राजतन्त्र सशस्त्र जनतान्त्रिक क्रान्तिं मञ्चु सरकार क्वदल ।
लुसुन उगु इलय साओसिड मिडिल स्कूलया शिक्षा अधिकारी
खः । १९११ या रुसी अक्टोबर क्रान्तिं लुसुनता दुर्यंगु लिच्चवः
लाकल । अलय् प्रगतिशील चिनियाँ बुद्धिजीवी वर्गय् माक्सवादं
बांलागु, लिच्चवः लाकः यंकल । अलय् लुसुनेथःगु धात्येंगु लाँपु
लुइकल वहे लिंगसाय् समाजया मचः मगा, मभिंया चिरफार
चवसां याड दिल । सन् १९१८ य् पिथांगु वयकया ‘पागलको
डायरी’ वैँसु या न्हिपौ साफूर्ति चीनयन्हगु साहित्यया लाँपु
चाय्कल । १९१९ य् वयकलं नौलो तन्नेरी (न्हम्हा ल्याम्हो)
धायगु छगु न्हपांगु क्रान्तिकारी पौया सम्पादक मण्डलय चवडः
तस्कं बांलाक ज्या न्ह्याक दिल । लिपा वयकलं पेकिडु विश्व
विद्यालय नं ज्या साडः दिल । १९३० खय् वामपन्थी लेखक
संघया न्ह्यलुवाय जुयो विरोध नपां संघर्ष याडः दिल । १९
अक्टोबर १९३६ सय् वयकं संसार त्वः त दिल ।

अध्यक्ष माओजुं ल्यू सुनया खाँयूं ‘नौलो जनवाद बारे’
धायोदि- ‘वयक साहित्यया लागाय् जक महापुरुष मखुसें महान
विचारक व तहांम्हा दुर्यंम्हा क्रान्तिकारी नं खः । वयक सुंयायगु
हनय् कपः क्व मछुकिम्हा इमानदार मनू खः । चाकरी व च्यो
बुद्धि वयकक्य् भ्या भाति हे मरु । थजगु चरित्रबल औपनिवेशिक
व अर्थ औनिवेशिक जनताया दकलय् तहांगु नुगः चु(दुकुकी)
खः । अपलं जनताया न्ह्यलुवा जुयगु लाँपु श्वनं न्हपाया इतिहास
लुसुनति ग्यपुं मेपुं मरु । वयक तस्कं सुक्षमदर्शी, तस्कं वीर,
मग्यासे दानय् फःम्हा दुष्टम मनू, तस्कं वफदार व तस्कं मन

सचित्र स्वीस्वंगूरु ख्वप पौ, बःष्ठि पौ(पाक्षिक)

च्वजःम्हा मनू खः । वयकं धाकुफय हयो बिल अलय् शत्रुया
मोर्चाता थुडः बिल, लुसुनं कःगु लाँपु चीनया राष्ट्रया न्हैंगु
संस्कृतिया लाँपु खः ।

लुसुनया चिहान छग् पार्क खः । वहे थासय् लुसुनया
इवातां तयो तःगु दः । तस्कं गम्भीर जुयो बिचः याडः च्वंम्हा,
आराम कुर्सी फेतुडः च्वंम्हा लु सुनया इवातां हनय॑ न्हिं द्वलंद्व
मनूत थःम्हा इमानदार साहित्यकार अलय् क्रान्तिकारीता श्रद्धा
प्वकं वानि । धात्थे लुसुन चिनिय॑ जनताया छम्हा महान योद्धा
अलय् प्रगतिशील साहित्यया न्ह्यलुवा खः । वयक चिनिय॑ साहित्य
ख्यलय जक मखु हलिमयया साहित्य ख्यलय नं छम्हा आदर्श
साहित्यकार काथं नां जः । वयकया मू मू सापू त (कृतिं)
स्वीगू स्वयो अपः देशया भाषं भाय् हिल पिथानय् धुंकल ।

१९२७ अप्रिल द या दिनय खामपाव जड़गी एकेडेमीसं
क्रान्तिया इलय्या साहित्य धाय्गु विषयया भाषणया ल्यूनय्
पाखय वयकलं धायो दिल ।.... जि च्वय्गुलिं तस्कं थाकय
जुल, अलय् छिकपुं राइफल (तुब) जवडः जूपुं साहित्यया खाँ
न्यनय् यः कि । जिता धःसा बन्दुकया सः न्यनय् मः सि
वइगु छाय् धःसा जित साहित्य स्वयो बन्दुकया सः हे हाँय॑
पुसे च्वं ।

उगु इलय् चीनता मःगु विषयया भाषणय् लुसुनं धायो
दिल -चीनय् थौं या इलय् छु मः धःसा क्रान्तिकारी (हताल)
लडाइँ जक खः । लडाइँया हाकिमता चिनाख॑ न्यंकः ख्याय फै
मखु अलय् गोर्ली जक वाय्ता ख्याडः छ्वय फै ।' जनसाहित्यया
खाँय॑ व हे भाषणय् वयकं धायो दी - अमिसं (जनतां) धात्थे
ख्यैक मुक्ति जुयानि तिनि धात्थे उगु जनसाहित्य हज्याकी'

ल्यू सुनया चिहान स्वय धुंक जिमगु मोटर शांघाइ
वाल दरबार पाखय् यंकल । सांघाइ बाल दरवारय् वाडः लि
हुलानया इवातां स्वयो वाल दरवारया फुक्क विभाग स्वया
मचातय् सं लसकुस म्य॑ व प्याखंत क्यना । जिमिता विज्ञान,
मेमेगु व्वथाय् थी थी ज्या इवः व प्रदर्शनी नं क्यन ।

प्रदर्शनीसं प्यम्हा मचातय् सं दयकगु रेडियो कन्ट्रोल
हवाइजहाज मेगु पुचलं स्वाडः तःगु मोटरया इञ्जिन, मेगु
पुचलं हेलिकप्टर रेडियो अप्रेटिङ्, प्यंगः चिच्या चिच्यागवगु
पानी जहाजत, रोक्कोन (थौं कन्हैं रोबोट धाई) थी थी विज्ञानया
मालसामानत क्यना । मेदखय् छग् बोर्डया ल्या पिभयो तःगु
दः गुगु ल्या तस्कं थाकु हैं शिक्षकता नं थाकु हैं । अलय् उगु ल्या
छम्हा १३ दाया मचां ज्यंकः बिला । १२/१३ दा छम्हा मचां
सलंस ताजिया की चात मुडः तःगु जुयो च्वना । व फुक्क पीनं

बोर्डय तियो नां नं तयो तःगु जुयो च्वना । अकी बचा बचा
धिपुं फाकाचा व याईचा नं दः । व फुक्क खाँ कानय॑ता अपुं हे
मचात वा पुचःया छम्हा च्वडः च्वंगु दः । मेगु व्वथाय् जिमिसं
टेलिभिजन सेट खाडा । गुगु आनाया मचा तय् सं गुरुया ग्वाहाली
कायो दयकगु खः । उकिता द९ युआन जक तुगु जुयो च्वना ।
आनाहे इलोक्ट्रोनिक मेसिनत नं ब्वयो तःगु दः । वन गुरुया
ग्वाहाली कायो वालदरवार या मचा तय् सं दयकगु जुयो च्वना ।
उगु मेसिन चलय् जुयो च्वंबलय् छुं दुर्घटना जुय तांसा लाहाजक
थानय् वं बन्द जुइगुलिं बांमलागु घटना जुइ मखु ।

थुगु ब्वज्या ख्य मिडिल स्कूलया ब्वनामित जक ब्वति
कःपुं खः अथे धाय् थाना मिडिल स्कूलजक दता । च्वय न्हिथाडागु
मेसिन व ब्वज्या मिडिल स्कूलया ब्वनामिपिनिगु लागिं तहां
धाय् मछिला ? धात्थे धाय् गु खःसा जितायां असम्भव ताय् का ।
आना जिं न्यडागु न्ह्यसं, न्ह्यसः या लिसं जिता शंका याय् गु
थाय् हे मदयक बिल । छग् छग् पार्ट पुर्जात कठिं थियो
ध्वाथुइक कानिगुलि जि तस्कं अजुचाया ।

रेडियो कन्ट्रोल मोटर, ३७ इलोक्ट्रोनिक क्यालकुलेटर
आठ भोल्टया रेडियो, च्याइगु कारखाना थजगु थी थी वस्तुत
क्यना । द भोल्टया रेडियो १३ दाया मचां दयकगु खःसा
इलेन्ट्रोनिक्स क्यालकुलेटर मिडिल स्कूलया मचातय् सं दयकगु
१७ दाया छम्हा मचां १ माउख्य् १११५ क्याटिज अन्न सय् केता
तः लाता । अथेहे देसी सः व वास छ्यलः थी थी स्वंमा,
सिमाचात बुइकगु व माल सामानत नं क्यना ।

थ्यं मथ्यं नेघैती ब्वज्या स्वया मेपुं ब्वनामिपुं नं अपलं
स्व वयो च्वंगु दः । सांघाइया कुं कुलामं । फुक्क सिनं ध्यान
तयो न्यडः थः थः गु डायरीख्य् च्वच्वं निर्देशक नपां न्ह्यसः
नं छुइगु । थव फुकं स्वयो अजु चाचां विज्ञान व प्रविधिख्य्
चीनया बांलागु शिक्षां, तहांगु उन्नति याइगुलि शंका याय् हे
म्वं ।

वाल दरवारया न्ह्याकामिपुं नपां बिदा प्वनय् हैं जिपु
हकत चिच्या चिच्याहिपुं मचातय् गु सांस्कृतिक तालिम केन्द्रय
वाडः विदाइया म्य॑ व प्याखं, विज्ञानया प्रयोगात्मक कक्षा
स्वया । ब्वनामिपुं रसायन शास्त्रया न्ह्यसः पू वांकय॑ता साडः
च्वंगु छम्हा शिक्षक चाकलीं मिखा ब्वयो च्वंगु ब्वनामिपुं थःगु
हे ज्याख्य् ब्यस्त गनां थःता थाकुसा लाहा थानी शिक्षकं ग्वाहाली
याई । व्वथा शान्त, जिमिगु छग् नेग् न्ह्यसः या लिसः नं
सञ्चालकपिसं बिल । आनानं बालदरवारे बिदा जुयो जिमिगु
मोटर हाड़ग चाउया लागिं रेलवे स्टेशन पाखय् वान ।

सरकारं गजगु सुशासन हयगु कुतः याडः चवना ?

विवेक

भीपुं शासक दलया नेता थमनं याडागु ज्यायाता न्हयाथिन्योगु खाँ फहिङ्कः, कुतर्क याडः जूसां खः, ज्यू हे धाय्केता जुइगु। मज्यूगु ज्या कुतर्क तपुयगु नावगु कला गां तपुयगु थें जक जुई। अलय् अमिसं न्हयाब्ले जनताता मूख नं याय् फै मखु। थः मनं याडागु मखुगु ज्यात तपुयता अमिसं सुशासनया नारा थवकः जनताता भ्रमय तयगु कुतः याई। २१ गू सदिंया सचेत नातात शासक दलया नेतातयसं नुवागु खाँपु खाँग्वः या ब्याख्या याय् फःपुं जुय धुंकल। खःगु व मखुगु खाँ थुइकः खःया खः मखुया मखु धाय फःपुं जुय धुंकल।

प्रधानमन्त्री प्रचण्डं ‘गुब्ले तक थः शासनयू दै उब्लेतक सुशासन ल्यंकः तयता थमनं कुतः याय’ धायो चवंगु दः। प्रधानमन्त्री जूसां निसें हे वं सुशासन दक घाँटी सुक हाल चवंगु दः। सुशासन धाय्गु छु ? धाय्गु खाँ वं स्पष्ट मयासां आर्थिक अनुशासन, पारदर्शिता व भ्रष्टाचार मयाकय्गु नपां जनताया निंति शिक्षा, स्वास्थ्य उपचार धेबा म्वायकः याकय्गु छम्हा छम्हा ल्यासे ल्याम्हो पिन्ता लाहातय् ज्या दयकः बियगु हे सुशासन खः भीथाय् दःगु सोत साधन जनताया भिं जुइगु ज्याखय् छ्यलय्गु हे सुशासन खः। आर्थिक समानता जनउतरदायी, फक्व मथां सेवा वियगु व भ्रष्टाचार मज्जुइगु ब्यवस्था हे सुशासन खः। धात्थें पुँजीवादी ब्यवस्थाय थव फुक्क सम्भव दःला ?

भ्रष्टाचार पुँजीवादी ब्यवस्थाया किचाथें जुइगुलि पुँजीवादी ब्यवस्थाय भ्रष्टाचार जुइमखु दक म्हागसय् हे खानय् म्वः। थुगु ब्यवस्थाय कमिशन काय् दै

जक वैधानिक रूपं हे चवयो तै। पुँजीपतितय्ता न्हयगु पुस्ता ता गाकः सम्पति मुनयगु छुट दै। उकिं हे पुँजीवाद पुँजीपति वर्ग तयगु लागिं ‘स्वर्ग’ धाय्थें खः। ज्या साड नैपुं वर्ग तयगु लागिं ‘नक’ थें हे जुई। पुँजीवादी ब्यवस्थाय गरिबतय्ता ल्या चा मदैगुलि अमिगु जीवन पशु तयगु थें जुई। अपुं बुइँचा सिथें ल्याचा मदयक सीई। थजगु इलय् पुँजीवाद दुनय् गथे सुशासन आशा याय् फै ? वर्गीय समाज जूथें सुशासनता नं बिस्कं-बिस्कं पाखं स्वयगु याई।

सन् २०२३ या ट्रान्सपरेन्सी इन्टरनेशनलया प्रतिवेदनय् नेपः देता भ्रष्टाचार अपः जुइगु दे या ल्या खय् ११० गू ल्याखय् तयो तःगु खः। नेपः देया ल्या ३५ जक बियो तःगु खः। खयाँ ट्रान्सपरेन्सी इन्टरनेशनल थः हे पुँजीपतितय्गु लाहापा द्वलायँ प्याखं ल्हूयो चवंम्हा खः। वं ब्यूगु खाँ या लिधंसाय् जक भिं मभिं ल्यय थाकुई अथेनं देया फुक्क धाय्थें लागा हे अखय्ला थखय्ला मरुगु यां खः हे खः।

संघ व प्रदेशया मन्त्रीत जनताया पक्ष खानय् मरु। अःपुं थःगु स्वार्थया लागिं न्हयगु कर्मयाडः नं मन्त्री जुयता स्वइगु। मन्त्री जुयगु हे भ्रष्टाचार याय् दैगु लाइसेन्स दः म्हा थें जुइगु मति तै अलय मन्त्रीया मेचय फेतुखुनुं निसें हे ठेकेदार तस्करत नपां मिलय जुयो भ्रष्टाचार याई। मन्त्री भ्रष्टाचार याय्गु अधिकारथें हे ताय्की सरकार संयन्त्रया छ्वासुगु नीति याडः हे पाडां पानय् मफयक भ्रष्टाचारया घटनात जुयो चवंगु दः।

सरकारी कर्मचारीपिसं हाजिर ज्यू धुनकिं तलब व ज्या साडः वियागु पलि सेवा ग्राही तयके घुस काई। थःता जनताया सेवक मखु मालिक भः पिई। पलखं छन्हैं सिधैगु ज्या नपां घुस मनकिपिन्ता थी थी त्वहः तयो लां लां दुःख बिई। जनतां दिक्क चायो धेबा नकी। थजगु गलत ज्यात देया नेगु प्यंग स्थानीय तह बाहेकं अपलं संघ प्रदेश व स्थानीय तहख्य ज्यो चवंगु दः।

भीपुं प्रधानमन्त्री व मन्त्रीत जनताया सेवा याय्गु स्वयो धौ पलखया चर्चा याकय्गु ज्या खय् हज्याडः चवनि। के.पी ओली प्रधानमन्त्री जूगु इलय् २०७७ सालय छगु दायँ हे नेकः याडः ६७७ गू सरकारी अस्पतालत निःस्वाना। वर्नलिपा उगु अस्पतालता छु जुयो चवना दक सुनन स्वयो न्यडः चवंगु तक मरु। मेलम्चीया त्वनय्गु नाःया उलेज्याजक डाकः ज्यू धुंकल। अजनं दाचिछतक स्वनिगःया जनता तयता नाः त्वंकिगु निश्चित याय्मफःनि। हकनं ५, ६ अर्बतका दां खर्च याय मनिगु प्रस्ताव हछ्याड चवंगु दः नि।

तराईया गुलिं नं जनप्रतिनिधिपुं च्वापूक, मुल्याहा जुला दक धायो चवंगु दः। तराईया छम्हा पूर्व न्हपायाय्म्हा प्रमुख जिल्ला अधिकारीं धःकाथं ‘छम्हा प्रदेश सभाया दुजं थः कय कमिशनया लागिं ठेकेदारता दबाव वियता धाला। प्रदेश सभाया दुजं ३० प्रतिशत कमिशन थःता मब्यूसे मगागु अधिकार थें ताय्की। ४० प्रतिशतया लागिं थः कय ग्वाहाली फवंगु जुल। सांसद्या ज्या छु खः धाय्गु खाँ काडानिं खवः ख्यूकः व जिगु कार्यकक्षं

सचित्र स्वीस्वंगृगु ख्वप पौ. बःष्टि पौ(पाक्षिक)

प्याहाँ वाना ।' भ्रष्टाचारया तः हांगु दसु थवः स्वयो तहांगु मेगु छु धायो च्वनय् माली ?

सुशासन नारा मखु, व्यवहार खः । थौ तक सुनं शासकं थःगु शासनकालता बाँमला दक धःगु मरुनि । एकतन्त्रीय तानाशही पञ्चायती व्यवस्था निसें बहुदलीय व्यवस्थातकया शासक तय्सं धायो च्वंगु दः:- जिगु पालाय् बांलाक है ज्या जुगु दः । उब्लेया पञ्चायतकालीन भ्रष्ट पञ्चतय्सं नपां सुशासनया खाँ ल्हाइगु । नेकाया सभापति शेरबहादुर देउवां राष्ट्रधाटी महाकाली सन्धीता देया लागिं य्रक्व है भिंगु ज्या याडागु दक फूर्ति याडः च्वनिगु ।

सुशासनया लागिं राजनैतिक दलया नेता तय्के दयमगु नैतिकता नं छगु मदय्क मगागु पक्ष खः । अः नेतातय्के नैतिकता सुडः गाड वानय् धुंकल । गुण्डा, तस्कर ठगपु नपां समाजय् वदनाम जुयो च्वंपु मनूत संघ, प्रदेश व स्थानीय प्रदेश तहलय जनप्रतिनिधि जुयो त्याकः वाडः च्वंगु दः । दे या सम्पति लुटय याडः द्वैचिकं सम्पति कमय्यापिसं है अः संसद्या रोस्टमं भ्रष्टाचार याय मज्यू दक भाषण बियो च्वंगु दः । अलय् जनताता सुशासनया पाठ ब्वंक च्वना । थवथें दुःखया खाँ मेगु छु दै ?

भ्रष्टाचारी, तस्करी व ठेकेदारत न्हपा थःगु सुरक्षाया निंति राजनैतिक दलया नेतातय्गु छैं छैं वाडः दां बिय यंकगु खः । अः पार्टीया दुजः जक मखु शासक दलया पाखं है टिकट कायो थः है मे मेपिन्ता सुरक्षा बिय्गु थासय् थ्यंकगु दः । अपराध याडः पुलिसं मातुमाल च्वंपु मनूत अः नेखय सिथय् पुलिस तयो पिकें सलामी कायो च्वंगु दः ।

थव नं हाँ या माओवादी व नेकानपांया छगाथीगु सरकारया नेम्हा

मन्त्रीत मोहन बस्नेत व ज्ञानेन्द्र बहादुर कार्की टेरामक्स भ्रष्टाचार काण्डय दुश्यापुं दक अखित्यारं बयान काला । मेन्हा छम्हा मन्त्री नं बालकुमारी गोली काण्डय जिम्मेवारम्हा मनुधायो एमाले नपांया पार्टीतय्सं संसद अवरुद्ध याता । अमिगु राजिनामा फवंसां नं सरकारं उकिता सम्बोधन याय्गु कुतः है मया । २०८० चैत्र २१ गते न्हूँगु गठबन्धन याडः उगू समस्यां सरकार फालः वान अः सहकारीकाण्ड न्हूँगु मुद्राकाथं सदनय् प्याहाँ वल ।

उपप्रधानमन्त्री नपां गूहमन्त्री रवि लामिछालेन ग्यालेक्सी टेलिभिजनया प्रबन्ध निर्देशककाथं पोखराया सूर्यदर्शन सहकारी नपां करोडौं अपचलन यागु द्वपनय नेकां नं संसद अवरुद्ध यायां वल । देया लागि मःगु ऐन-कानुन दय्किगु सर्वोच्च निकाय न्ह्याब्लें चाय्के मब्यूसे अवरुद्ध याय्गु थव गजगु सुशासन खः ?

प्रधानमन्त्री प्रचण्डं 'राज्यसं जनताता स्वय्गु, (निगरानी), पानय्गु (नियन्त्रण) व क्वत्यलिगु (हस्तक्षेप) लागू याय्गु, थवहे २१ औं शताब्दीया जनवादया न्हूँगु पहः खः धाला । प्रधानमन्त्री नुवायवं है जनवादया न्हूँगु रूप जुइगु, सुशासन जुइगु मखु । नेपः मि पुं उलि मथुपुंतं मखु ।

धात्थें प्रचण्डया शासनकालय् राज्यसं जनताया नियन्त्रण, निगरानी व हस्तक्षेप अपलं डाडः वांगु दःला ? राज्यया हस्तक्षेप जुइगु धाय्गु देया कल कारखाना, उद्योग धन्दात, थी थी कम्पनीत छसिकाथं राष्ट्रियकरण वा सामाजिकिकरण यायां यंकय्गु खः । अथेहे हवाई कम्पनी शिक्षा व स्वास्थ्य अलय् रेल कम्पनी, बैड्क व यातायात लागाय् राज्यया लाय् छ्य छ्यं यंकय्गु खः । अथेनं वयापुं है मन्त्रीत वायुसेवा निगमता पिपिपि मोडलेय यंकय्

माला, राज्यं फ्य् मफय् धुंकल' दक निजी क्षेत्रया लाहातय् बियगु खाँ ल्हाडः च्वना ।

प्रचण्डया महूतुं न्ह्याब्लें धाय्थें सुशासनया खाँ ल्हाडः च्वंबलय् गजगु शासनता असल (भिंगु) शासन धाय्माली दक विचः याय्मालीथें च्वं । द्वलंद्व ल्यासे ल्याम्होपु न्हिन्हिं देशय् छुं है याय् मफैगु खाडः खबी त त विदेशय वाडः, च्वांपु बां बांलापु डाक्टर, इंजिनियर, प्राध्यापक, वैज्ञानिकत देशय् निराशाप्वकः विदेशय वाड च्वंगु अवस्था, छैं बुँ मियो ब्वनामिपुं विदेशय् ब्वँ वाड च्वंगु अवस्था अलय देया लागि मःगु छुं नं वस्तुत देशय् दय्के मफयो फुक्क वस्तुत विदेशं न्याडः हयमःगु ग्यापुसे, भिंजा मिंजा दांगु थौया इलय शासक दल पिन्ता जनतां लाहापाति तस्वाकः च्वंगु दः । अथेनं लज्या मचः पुं शासक पार्टीतय्सं तःक है मिखा पिङ्कः च्वंगु जुल । अपुं कुर्सी च्वनय् धुनय् वं है गुरु व जनताता मुर्ख भः पियो मदिक्क सुशासनया पाठ ब्वंकः च्वना ।

'हिदाया दूनय थव देशता स्वीटजरल्याण्ड दयकेगु' खाँ पिब्बयो नेपः या शासन सत्ताय् थ्यंकम्हा माओवादीं थौ देशया अर्थतन्त्र, जक धू यागु मखु बरु नेपः दे है भारतया छगू प्रान्त काथं हज्याकय्गु कुतः याडः च्वना । थी थी सन्धी सम्भौता याडः नेपः दे छुं नं इलय् भारतया प्रान्त खः जक धाय्केगु लकस दयकः च्वना । थौया शासक दलतय्गु लिपा छु जुई धाय्गु बिचः याय मफूगु अदूरदर्शितां याडः है नेपालं प्रजग कोरियाया दूतावास दिल्ली ल्हययो यंकला । क्यूवा नपां नेपः देता स्विड्पुं अपलं देशया दूतावास दिल्ली है दः । अयां भन विश्व स्वास्थ्य संगठन (WHO) या नेपाल प्रतिनिधि नं भारतीयता याय् धुंकल । थवहे मखुला जनतां खांगु फयो च्व.गु प्रचण्डया सुशासन ?

थैंया फिलिस्तनी विद्रोह कविता : सट्चा त्रानितकारी साहित्यया ववातुगु उदाहरण

प्रा.माणिकलाल श्रेष्ठ

साहित्यया गुलि नं विधा दु व फुकं मध्येय् थः मनया
भाव तप्यंक प्वंकेगु प्रत्यक्ष माध्यम निबन्ध व कविता खः ।
नाटक्य् थःगु न्ह्यःने च्वंगु समाजया बांलाक चित्रण यायेत च्वंमि
स्वइ, अले वं ब्वयाक्यंगु जीवन वया थःगु जीवन-दर्शन नं जरुर
दुथ्याइ । अथेसां नाटक लेखकं तप्यंक खँ कनीगु साहित्य मखु,
छुं खँ पात्रपिनिपाखें प्रतिनिधित्व याना क्यनेमाः ।

उपन्यासय् नाटकसिंकं छुं भति अप्वः मौका लेखकयात
तप्यंक न्ववायेगु दइ, थव हे कारणं समाज व मनूया जीवनया
ततःसकं जटिल समस्या व पक्ष नं उपन्यासय् प्वंकेठिं । थुकथं
न्ह्यगु समाजया जटिल समस्या क्यनेगु अर्थात् नाटकया न्ह् प्रकार
उपन्यास खः, तर नाटक सिंकं म्हो जूसां नाटकयात चिना तइगु
नियन्त्रण उपन्यास नं दइ । बाखनय् नं लेखकं छुं खं पात्रतयुपाखें
हे क्यनेमाः । लेखकं तप्यंक पाठकपिंत मनया खँ प्रकट यायेफुगु
माध्यम निबन्ध व कविता खः ।

निबन्ध व कवितामध्ये नं प्रतिरोध व विद्रोहया आहवान
याइगु साहित्यया माध्यम कविता हे जुइ । कविता धयागु छम्हसिगु
म्हुतुं मेम्हसित कनाः छाप्य् याये वा प्रकाश याये म्वायेकं हे
म्वाना च्वनेफु । अले हानं तसकं उत्तेजित मनस्थिति वा उद्वेगं
जायाच्वंगु मनस्थितिया भावना प्वंकेगु माध्यम कविता हे जक
खः । थुकियात थैंया फिलिस्तनी साहित्य अर्थात् पालेस्तिनया
मुक्तिया निंति ल्वानाच्वंपि क्रान्तिकारीत्य् संघर्ष व थःगु देशया
स्वतन्त्रताया निम्ति ल्वानाच्वंपि सम्पूर्ण फिलिस्तनी जनताया सः
या प्रतिनिधित्व याइगु साहित्य खास याना कविताया माध्यम
ज्वगु दु ।

थैंया पालेस्तनी कविताया प्रवाह बांलाक थुइकेत थव
वंगु छुं समयनिसेंया अनया घटनाक्रम थुइकेमाःगु दु । पालेस्तिन
छगू अरबभूमि खः, अनया मनू फिलिस्तिन जाति अरब जाति
खः । न्हापांगु विश्वयुद्यया इलय् थव देश बिलायतया ल्हाती
लात । न्ह्यागु देशयात नं त्वःता वने मालीबलय् कुचा थला
थकेगु वृटिश नीतिकथं सन् १९४७द्यै बिलायतं पालेस्तिनयात
कुचा थला: बाकू जक फिलिस्तनी जनतायात बीगु व बच्छि
जगगाय् इसराइल नामं छगू राज्य दयेका उगु थासय् विश्वभरया
विभिन्न देशया यहुदी धर्मावलम्बीत हयाः मुंका: छगू यहुदी राज्य

इसराइल दयेकेगु क्वःछित । थव गवसाःयात उगु ईया राष्ट्र संघ
नं स्वीकृति बिल । अले विश्वया विभिन्न इलाकाय् राष्ट्रिय
मुक्तिया निंति ल्वानाच्वंपि जनतायात क्वत्यलेत छगू छुरा तयातयेगु
साम्राज्यवादी गवसाःकथं अरब राष्ट्रवाद व अरब प्रगतियात
क्वत्यलेत छ्यलेगु छगू आक्रामक ज्याभः इसराइल जुल । अमेरिकी
साम्राज्यवादया नेतृत्वय् फुक्क साम्राज्यवादी शक्तिया मंकाः गवसाः
कथं इसराइलयात तिबः बिया अमिगु हे इसारां इसराइलं मेम्गु
बाकू पालेस्तिनय् नं हमला यात । पालेस्तिन इसराइलं कब्जा
याये धुनेव फिलिस्तिनी जनता थःगु देश तंकाच्वंपि थःगु छें
करपिसं लाकातःपिं जनता जुल, थुथासनिसें फिलिस्तिनी साहित्यया
लं पात । थुकथं सन् १९४८ दिनिसेंया युगयात आधुनिक फिलिस्तिनी
साहित्यया युग धायेफु ।

सन् १९४८द सिंकं न्ह्यः फिलिस्तिन साहित्य धायेगु हे
अरब साहित्यया हे छगू अंश । नीगूगु शताब्दीया शुरुनिसें बासःदं
लिपाया अवधि अरब साहित्य जोडतोडं विकसित जुयावंग युग
खः, थुगु युगय् फिलिस्तिनी साहित्य नं न्ह्यज्याज्यां वन, थुकियात
मिश्र, सीरिया व लेवनानया अरब साहित्यिक आन्दोलनया नेतापित
गाकं प्रभाव लात । फिलिस्तिनी साहित्यय् मेमेगु अरब देशया
प्रभाव लाःगु जक मखु, पालेस्तिन बिलायतया कब्जाय् लानाच्वंगुलिं
फिलिस्तिनी साहित्यया प्रचार केन्द्र हे मेमेगु अरब देशत्य् राजधानीइ
जूवन । प्रसिद्ध अरब समालोचक घस्सन कनफनीया धापकथं
'राजनैतिक रङ्गमञ्चय् व अरब राष्ट्रवादया संघर्षय् दकले महत्वपूर्ण
स्थान पालेस्तिनं काःगु थव ई' (नीगूगु शताब्दीया न्हापांगु बासःदं)
साहित्यिक दृष्टिं धाःसा मेमेगु अरब देशया साहित्य ति ग्यने
मफुत ।

बाकू जुइधुंकूगु पालेस्तिन नं सन् १९४८द लिपा हे
इसरायलया कब्जाय् लात । पालेस्तिन देश हे मन्त, थःगु देशया
पुनर्स्थापनाया निंति फिलिस्तिनी जनतां विश्वयात चकित याइगु
संघर्ष याना क्यन, थव संघर्षया मिया दथुं दनावःगु छगू न्ह्यगु
साहित्यिक आन्दोलनया नी स्वनेगु ज्या सन् १९४८द लिपा हे जूगु
खः । पालेस्तिन मुक्ति संघर्ष हे देशं पिने च्वना यायेमाःगु संघर्ष
जूगुलिं न्ह्यगु पालेस्तिनी साहित्यया छगू अङ्ग प्रवासी साहित्यया
रूप काल । देश दुने हे नं १९४८द न्ह्यःया पालेस्तिनी साहित्य

सचित्र स्वीस्वंगूरु ख्वप पौ. बःष्टि पौ(पाक्षिक)

(अर्थात् अरब साहित्यया छगू अंश जुयाच्वंगु साहित्य) न्हूगु स्थितिइ च्वने मफुत । छाय्धाःसां पालेस्तिन इसराइलं कब्जा यायेव फुक्क ध्याथें लेखक व शिक्षित मनूत देश त्वःता पिहाँ वन । इसराइलया कब्जाय् लाःगु देशय् च्वना च्वंपि फिलिस्तिनी जनता अप्पः ध्याथें किसान जनता, उकिसं विश्वय् दकले ग्यानापुगु राजनैतिक, सामाजिक व सांस्कृतिक दमनं क्वत्ययेका च्वनेमाःपिं । थुगु स्थितिइ इसरायलया कब्जाय् लाःगु पालेस्तिन दुनेया साहित्यिक स्तर भतिचा म्हो जुइगु स्वाभाविक ।

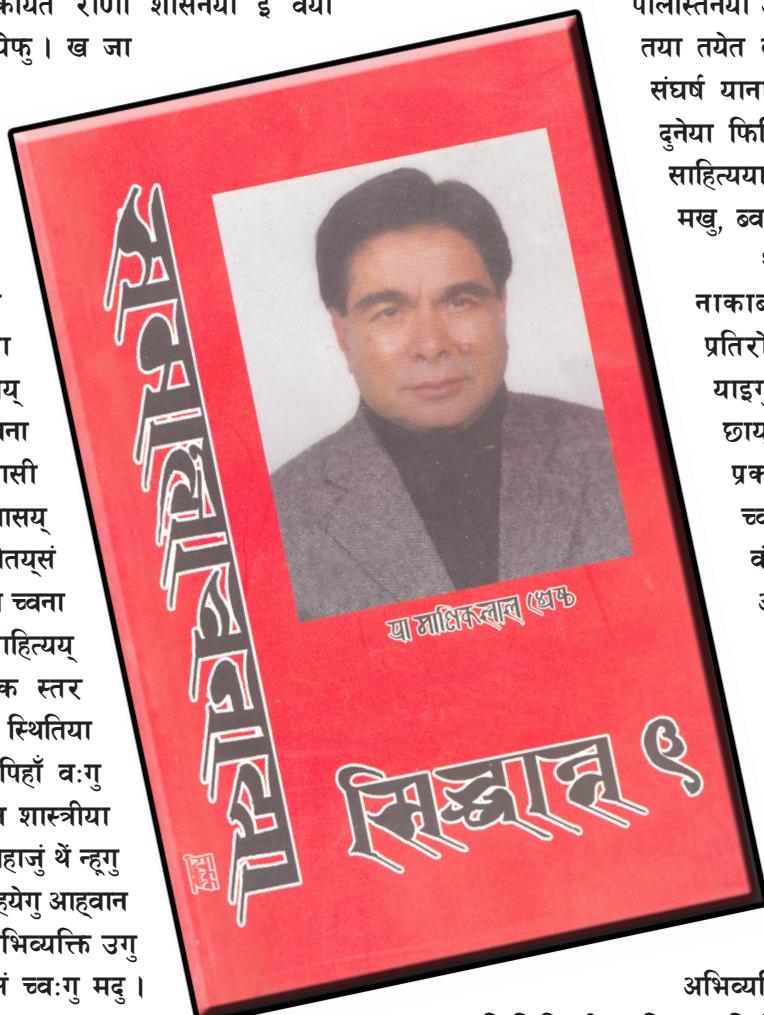
इसरायली कब्जाय् लानाच्वंगु पालेस्तिनया साहित्यया छगू चित्र अः पुक थुइका कायेत राणा शासनया ई वया नेपालया उदाहरण भीसं कायेफु । ख जा राणाकालीन ने पालय् जनतायात यानातःगु दमन, अत्याचार व शोषण न्ह्याक्व हे तच्वः धाःसां इसरायलय् फिलिस्तिनी अरबतय्त ति मजू । अथेसां परिमाण म्हो अप्पः जूसां, रूप छता निता ज्वःलाः । राणा शासनया इलय् नेपाःमिपिसं देशं पिने प्रवासय् च्वना च्वझगु नेपाली साहित्य (प्रवासी नेपाली साहित्य धयागु मखु, प्रवासय् च्वना नेपाली नागरिक नेपालीतय्सं हे च्वयातःगु साहित्य) व देश दुने च्वना नियन्त्रित स्थितिइ च्वयातःगु साहित्यय् आपालं फरक दु । साहित्यिक स्तर पिने पिहाँ वःगुलि दु, तर देशया स्थितिया बांलाक प्रतिक्रिया नेपाल दुने पिहाँ वःगु साहित्यय् हे जक दु । शुक्रराज शास्त्रीया जागरण आहवान, सिद्धिदास महाजु थें न्हूगु युग, न्हूगु प्रवाह व न्हूगु बिचार हयेगु आहवान व सिद्धिचरणया थें विद्रोहया अभिव्यक्ति उगु हे इलय् देशं पिने च्वनाच्वंपिंसं च्वःगु मदु । अभ थव स्वम्ह मध्ये लिपा तक म्वाना च्वनादीम्ह कवि सिद्धिचरणजुं थम्हं हे नं लिपा उत्साहं जाःगु क्रान्ति व प्रतिरोधया साहित्य च्वःगु मदु, च्वयेफइ नं मखु ।

इसराइलया कब्जाय् लाये धुंकाःया पालेस्तिन दुने च्वनाच्वंपि फिलिस्तिनी अरबतय् सांस्कृतिक स्तर च्वय् मलाःगुलि लेखक, कलाकारपि न्हूगु हे छगू पुस्ता पिकाये नं मफु । मुख्य खँ

ला अन दुनेया अरब जनताया मेमेगु अरब देशया जनतानाप प्रत्यक्ष स्वापू मंत, गुलि स्वापू दु व ला पालेस्तिन मुक्ति मोर्चाया गोरिल्लातय्पाखें जक ।

प्रकाशनय् क्वातुक नियन्त्रण दुगुलिं अन फिलिस्तिन जनतां स्वच्छन्दं च्वये मखं । (इसराइलया संसदीय प्रजातन्त्र व संविधानया मौलिक अधिकार यहुदीतय् निंति जक दु, अनया मुस्लिम अरब जनतायात मदु) ।

थज्याःगु दमन व अत्याचारया ख्युसे च्वंगु चाय्, पिनेया सम्पर्कया तुयुजः

छति मदुगु घोर अन्धकारया दथुं पालेस्तिनया अरब जनतां थःगु अस्तित्व तया तयेत व थःगु अभिव्यक्ति यायेत संघर्ष यानाच्वंगु दु । आः वया देश दुनेया फिलिस्तिनी साहित्य प्रतिरोध साहित्यया रूपय् दना ताय्तिति जक मखु, ब्वाकं न्ह्यज्याना नं च्वंगु दु । थज्याःगु कब्जा, दमन व नाकाबन्दीया दुने जनतायात प्रतिरोध व विद्रोहया आहवान याइगु साहित्य कविता जुल । छाय्धाःसां कविता हे जक प्रकाशन मदयेक नं म्वाना च्वनेफ् । देश त्वःता पिहाँ वंपिंसं च्वयातःगु कविताय् (अर्थात् फिलिस्तिनी प्रवासी साहित्य) जागृति, राष्ट्रिय भावना व तीव्र देश प्रेमया नापं नुगः मछिम्ह मनुखं याःगु बिलौनाया रूप खने दु । थुकथ फिलिस्तिनी प्रवासी कविताय् देशप्रेम व दिक दा री या अभिव्यक्ति, अले देशय् दुने पिदंगु

फिलिस्तिनी कविताय् विद्रोहया सः तायेदु । भीगु नेपालभाषा साहित्यय् नं भीसं थज्याःगु उदाहरण खना । रणजीत मल्लं देश त्वःता वने माःबलय् च्वःगु कविता 'हाय हाय राम गथे मलुमने नेपाल'स भीसं देश प्रेम व बिलौनाया सः न्यना । फिलिस्तिनी जनता द्वलंद्वःम्हसिनं देश त्वःता पिहाँ वने माःबलय् थज्याःगु भावना भक्त तीव्र जुइगु हे जुल ।

देश दुने च्वना: संघर्ष यानाच्वंपि फिलिस्तिनीतय्गु

सचिन्त स्वीस्वंगूरु खप पौ. बःष्टि पौ(पाक्षिक)

कविताया धा:सा मेकथं विकास जुल, उकिइ प्रवासी फिलिस्तिनी
 कविताय् थे देश प्रेम दु, तर बिलौनाया थासय् उकिइ विद्रोहया
 सः दु। थव विद्रोहया सः सन् १९४८ दैं न्ह्यः नं भति भति खने
 दयेधुंकूगु दु। फिलिस्तिनी मुक्ति लडाकु छम्हसित बृटिश
 उपनिवेशवादी सरकारं सन् १९३६दैंय् फाँसी ब्यूबलय् फाँसी वने
 त्ययेका उम्ह शहीदं हा:गु छपु कविता थथे -
 थौया चा, बन्दीयात वया म्ये कवचाये बिउ,
 सुथ न्हापनं हे वं पपू ब्ययेका वनी
 अले, वया मग्यानाच्वंगु म्ह
 फसय् हुस्तुं पुली।
 हे चा, पलाः भचा चीपलाः या
 जिगु नुगः छत प्वंके त्यना
 जि सु, अले जिगु छु पीर
 छं ल्वःमंकल जुइ
 हरे, जिगु ई गुलि याकनं फुत
 स्व, जि ग्यानाः ख्यागु मखु
 जिगु ख्वबि ला जिगु देशया निंति खः
 अले खः, छेय् बौ मदया पित्याकाच्वंपि,
 पा बुइ मगाःनीपि जिमि मचाखाचात् निम्ति।
 जि मदयेव अमित सुनां नकी ?
 जिमि निम्ह दाजुकिजापि नं
 जिया न्ह्यः थथे हे हुस्तुं पुइधुंकल।
 अले जिमि कलातं ख्वविधाः हायेका
 याकःचा गथे न्हि छ्याइगु जुइ ?
 खः जिं वयात चुरि छपा नं दयेका मथका
 जिगु देशं चुपि पवनाच्वंगु थव इलय्।

थव म्ये वा कविताय् बिलिबिलि जाःगु भावना ज्वना:
 सन् १९४८ दैलिपा इसराइली कब्जाय् लाःगु पालिस्तिन दुनेया
 फिलिस्तिनी कविता न्ह्यज्यात। देश दुनेया कविताया साहित्यिक
 स्तर भचा म्हो जूसां प्रवासी फिलिस्तिनी साहित्यय् थे नैराश्य व
 बिलौना मखु, उत्साह, उज्ज्वल आशा व विद्रोहया भावनां जा।।

फिलिस्तिनी विद्रोह-कविताया विषयवस्तु जक मखु रूप
 व अभिव्यक्तिया तरिका नं न्हूगु हे ढङ्यागु। पुलांगु परम्परायात
 कविताय् थे मतिना कविता (मिसाप्रति मतिना मखु, थःगु देशया
 प्रेम व मुक्तिया महान हेतुयात प्रेम यायेगु भावना) थुकिइ दु।

छपु न्हूगु मतिना-कविताया छं अंश थथे दु
 'छंगु मिखा फिलिस्तिनी
 फिलिस्तिनी छंगु नां

छंगु बिचार छं वसः, छंगु तुति व
 छंगु रूप फिलिस्तिनी
 छंगु शब्द छंगु सः फिलिस्तिनी
 फिलिस्तिनी जुयाः छ म्वाइ
 फिलिस्तिनी हे जुयाः छ सिइ'

फिलिस्तिनीया प्रेमी-महमूद दारवीस्या फिलिस्तिनी विद्रोह
 कविताय् व्यङ्गात्मक अभिव्यक्ति तसकं तीव्र रूप क्याच्वंगु खनेदु।
 थौया विषम स्थितिइ थथे जुइगु स्वाभाविक जू। मातृभूमि वा
 मांदेय् प्रति धायेगु ममताया भाषा फिलिस्तिनी कविताय् व्यंगया
 रूप कया छुं भति असाधारण खनेदु। सलेम जुब्राया 'मां'
 कविता थुकथं दु -
 'धिक्कार जिमि मायात
 गुम्हसिनं थः दुरु विदेशीयात त्वंका
 जितः नकें स्थाना तल।
 जिमि मायात धिक्कार
 गुम्हसिनं जिगु लासा विदेशीयात बिया
 जितः थुरथुरु खाका मथ्यसे तल।
 धिक्कार जिमि मायात
 गुम्हसिनं विदेशीयात हुदय बिया
 जितः पितिना, मायां थ्याना तल।
 धिक्कार जिमि मायात
 धिक्कार वयात
 धिक्कार मिसा फुक्कसित।'
 तीब्र रूपया घृणां जाःगु थव कविताय् घृणाया माध्यमं विद्रोह
 पिज्वयाच्वंगु दु।

तर घृणां जाःगु खनेदुसां फिलिस्तिनी विद्रोह कविताय
 नैराश्य मदु। शत्रुया न्ह्यःने गबलें हे क्वमछुइगु दृढ संकल्प
 फिलिस्तिनी कविताय् खनेदु।

कवि सभी अल् कासीमया छां कविताया शुरु पंक्ति थथे
 दु -
 'जिं थःगु नसा त्वःते माःसां
 जिगु वसः व लासा मिया नये माःसां
 जिं ल्वहं तछ्यायेगु वा भरिया वा बैं पुइम्ह जुइमाः सां
 जिं छंगु भण्डार सफा यायेगु
 वा साः द्वृय् नसा माला जुइमाःसां
 वा नये मखना सिना वने माःसां
 अय् मानवया शत्रु
 जिं सम्भौता याये मखु
 मसीतले ल्वाना हे च्वने।'

सचित्र स्वीस्वंगूरु खप पौ बःष्टि पौ(पाक्षिक)

अले उगु कविताया अन्तिम पंक्ति थथे दु -
 'अय् मानवया शत्रु
 बन्दरगाहस चि थना तल
 फसय् जायेक सःताच्चंगु इसारा जिं खना,
 जिं सकभनं खना
 क्षितिजय् जिं जहाजया पाल खना
 ल्वानाच्चंगु क्वमछुसे ल्वानाच्चंगु
 ओदिस्सेया पाल छे पाखे न्ह्यानाच्चन
 लैं तनाच्चंगु समुद्रं,
 सुर्द्यः लुयाच्चन,
 मनू न्ह्यज्यानाच्चन,
 अले मनूया नामं
 जिं शपथ कयाच्चना
 जिं सम्भौता यायेमखु
 अन्त तक हे जि ल्वाये, जि ल्वाये ।'

शत्रुयात चुनौती बिझु व शत्रुया न्ह्यःने क्वमछुइगु भावना, मयायेगु जोश फिलिस्तिनी कविताय् बिलिबिलि जाः । सन् १९४८द दँया न्ह्यः बृटिश राजया विरोधय् कठिन संघर्ष याना तसकं दुःखया जीवन हनाच्चंगु, सम्पूर्ण जनता न्हिन्हिंया नसाया निंति ल्वायेमाःगु, अले संघर्ष क्वत्यलेत कठोर दमन यानाच्चंगु

ताहाकःगु परम्पराय् लाना: आः सन् १९४८द दँलिपा इसराइलया कब्जाय् लाना स्वदेशय् हे देश तंका च्वनेमाःगु स्थितिइ लानाच्चंवंपि फिलिस्तिनी जनताया साहित्य प्रतिरोध साहित्य, विद्रोहया साहित्य मूलतः वामपन्थी जुयाच्चंगु दु । मनू जुयाः म्वानाच्चंगु जातिया आकांक्षाया प्रतिनिधित्व याइम्ह संघर्षरत कविया व्यक्तित्व पिज्वयेकेगु ज्या फिलिस्तिनी कवितां यानाच्चंगु दु । थःगु संघर्षया अभियानय् गबलय्सं मदिक्क न्ह्यज्यायेगु दृढ संकल्प, गबलय्सं छपलाः लिमचिलेगु विश्वासया अभिव्यक्ति ताफिस जायादया 'असम्भव' नांया कविताय् खनेदु, उकिया शुरु पंक्ति थथे -

'छिमिसं किसियात मुलुप्वालं दुष्क्वयेत संसा ब्रह्मःपुइ
 वा आकाशगङ्गाय् सियातःम्ह न्या लायेगु,
 समुद्रयात बुँ पालेगु, गोहीयात मनू यायेगु अःपुइ,
 तर विश्वासया बुलुमियात दमनं स्याना छ्वयेगु
 वा जिमिगु अभियान छपलाः जक नं पने अपु मजू ।'

धारें हे क्रान्तिकारी साहित्यं जुयाच्चंगु विषमताया जक विरोध याइगु, मभिंगु मछिंगुया विरुद्ध विद्रोह याइगु जक मखु, थःगु विजयया दृढ विश्वास व कन्हया उज्ज्वल आशा नं क्यनाः(न्ह्यज्याइ धयागु सत्यया छगू बांलाःगु उदाहरण थौंया फिलिस्तिनी कवितां बियाच्चंगु दु ।

दर्भा

- चिकंबङ्जार

पासाया ग्वाहाली वयागु छुँ द्वहैं प्यहैं जुयो च्वन । ग्वाहाली धाय व द्वहैं प्यहैं हे जक जुयो च्वन । तः दा लिपा छुँ न्हूँम्हा मचा पिलुवय तांगुलिं छुँ जःपु फुक्क सिया लय्ताया ख्वः पिलुयो च्वन । गुम्हांसिं प्वाथय् दः म्हा मिसाया न्हपाया पहः स्वः स्वं काय् बुईगु वा म्हयाय् बुझु जुझ दक थः थः गु बिचः प्वंकः च्वन ।

मचा बुल । काय् हे बुल । लिपा लाः सां काय् हे बुल हः जूझपु नं म्हवैं मखु । म्हयाय् जुय मःगु लक्षण दयानं काय् बूगु लि अजु चःपु बुहा बुहीपु नं मरुगु मखु । थः स्वास्थ्य कार्यकर्ता धा धां ग्वाहाली मि पासा धः सा लि मला फमलां जुयो मचाता याय् मःगु सुसा कुसाया खाँ काडः जुल । अलय् मचाया ख्वः स्वः स्वं न्हाय् स्वः स्वं वं मचाया नां नं छुकल ।

थौं व न्ह्याथाय् नं हः जुई व मचाया नां जिं हे तयागु खः । मानौं व मचा व नां मतः सा बुझ हे मखु ज्वी । तः ही

हे मखु ज्वी । वयागु दम्भ ज्या मखु नां जक कः घाडः वं थः ता थमं च्वजाय् क उखें थुखें हालः जक च्वन ।

ताल्ला नपांया बाल्ला

आशाकुमार विकंबरजार

धातुया विरह म्यैं नपां म्हायपुगु
न्हि पिलुवयवं भुजिं नं भूगु दिनता भ्वेण्या
थवाचां ख्वाडःच्वनि । बुई थारा थारा गांगु
चा, तछ्यांडः, मा गाडः वांगु लाभा, प्याज,
आलु लिडः है । वहे लाभासु, प्याज हःनपां
आलुमा बायँसं लायो ध्वणिक छ्वद्वगुचा गन्धं
नं भन अजगु थासय् ना वयो च्वसं धर्ती
नेपाली सः (हरियो मल) या सबः काकां
तागत ताडः च्वनि । सर्गय् थास्वयो प्या
चःम्हा धर्ती ना: फ्वडः च्वनि । छभा बः
तानय् दःसा पिडः तःगु लाजा त बः तांक्य्
थें जुइगु लिं धर्ती पुकार याडः च्वनि ।
अलय ताल्लाया प्रचण्ड गर्मी हप हप
तःतुकःदःपिनि बिजुली पद्धां गायो, मरुपिनि
दयकःतःगु पंखां गायो अलय बुँ ज्यामिया
सिमा क्वय च्वडः सिचुकः च्वनि ।

व व्वडालय्, तुथि, खुसी ना: सुडः
म्हवचा जुयो वांगु स्वस्वं मनय् वायकी ।
असार साउनया खुसीया फूर्ति लुमांकी ।
अथेनं गुँया दथवी हवयो च्वंगु तकुस्वं ताल्लाया
च्यूता मतासिं मुसु कायो च्वनि । वं मनूया
विजोग ककु ल्हाड स्वयो च्वनि । मानौ
वयाता चिकुलां यागु आत्याचारया विरुद्धय
व वर्षा दाडःक्यडःच्वंगु दः वयागु फूर्ति ।
संघर्षया छगु चिं तकुस्वं उकिहे मखा व
राष्ट्रिय स्वं जूगु । छगु विस्कं सबः चाकु
पंया या सबः दःगु, गनां वासया काथं छ्यल
नैगु नं या । काँथुई छ्वसिमा थाःसा दुगु
पुजाया गांगु चतामारी नपां तकुस्वं नं नकेगु
यागु गनां गनां न्यडा । ताल्लाया लिभः
नपां सुकुगाडः वांगु तकुस्वं जकमखु अः
लाभाबा व प्याज बाय् देचाय् देचाय् हवय
ब्याडः छ्वचा पु जक ल्यडः च्वनिगु आफ्व
स्वं खानय हे मदयो वान । आफ्वस्वं गुकिता
अफिम दक नं धाई । थुकिया पुसा तांक्य्

मजू धायो वहे पू दःगु स्वया दाँकली नपां
कताडः सुकांचिडः जिबाज्याया पालय्
यखायो तैगु यक्व हे खाडा । अःधःसा
उकिया पुसा हे ताडः वानला धाय्यें च्वं ।
भारा जुइबलय थुकिया पू सियो, निडः
तकिगु नं धःगु न्यडा । अलय गुलिं नेवः
समाजय थाकुलकिं ‘प्यनय॑ आफ्वस्वं हवल’
धाइगु नं या । आफ्वस्वं ह्योगुलि हाकुज्यागु
धवःदयो फ्य् वै बलय् फिरफिरि सानिगु
तस्कं स्वय हाय॑पु । अथेनं रैथाने स्वं पुसा हे
मदयक न्हाडः वांगुथें च्वंगु याता सुयाय्यके
ल्यं दःनिसा जोगय् याय माली ।

धनेचा स्वं

थुगुइलय धनेचा स्वं नं सालः बुइकः
मा: सारय् याईगु ई नं खः । नेवः समाजय्
धनेचा स्वया बिस्कं विशेषता दः । थव अपलं
विचःयाय् मःगु स्वंमा, जुगुलिं म्हयाय् मचा
बियो छ्वै बलय् ‘धनेचा स्वं थे विचः याडः
तयाम्हा’ जक धाइगु अजलं चलन दःनि ।
नेवः समाजय् विशिष्ट स्थान कायो
सकलसिया मनय् हवगु स्वं काथं हाँ कायो
च्वम्हा थव स्वं या नास्वा धःसा फुक्क सिया
मन सालिगु काथंया दः । उकीं सुनं गनां
द्योक्य् धनेचा स्वं नपांया गमला छाय् यंकसा
वयागु फूर्ति हे मेता जुई । वयाता अपलं
हना वना नं याई । थुकिया पू चकुचां नइ

दकः प्लास्टिक भुडः छ्वाली चाकलीं तियो
पुसा काइगु ज्या जि अब्बां अःतक याडः
च्वना तिनि । ताल्लाया तनु नपां था स्वः
वइम्हा धनेचा स्वं नेवः समाजय् अतिकं च्व
जः । अलय मर्या धनेचा स्वं धःसा उली
म्वाक्य थाकु मजु ।

अजः मू स्वं धःसा नेवः तयगु
दिगु पुजाया लागिं मदयक मगागु जूगुलिं
थुगु स्वया महत्व नं अपलं दः । किबाय
वा बुईं सालः पिडः तैगु मू स्वं बु वयो
हवलकिं उकिया चाकलीं बास हवल बिई ।
दिगु पुजाया इलय् थःम्हा कुलदेवता (दिगु
द्यो) याता छाय् हे मःगु अलय वहे स्वं
दुगुद्यो (गुम्हासियां दुगु ख्यलय छायो लाडः
दुगुया कपः लिसें क्वतःख्य् बच्छी पिकायो
बवयो हैगुलि थुकिया महत्व अजनं म्हवः
मजूनि । दाच्छ तक दुगुद्यो नपां तयो तैगु
अलय दिगु पूजा मडःपुं थःथिति पिन्ता वहे
मू स्वं तयो स्वं विय यंकिगु लिं थुकिया
महत्व गुलि च्व जः धायगु सिय दः । थव
भीगु मौलिक स्वं खः । सायद स्वानिगलय्
थःपुं द्वहैं बवलय् थाना थुगु स्वं न्ह्याथाय्
बुयो वयो च्वंगु जुयमः । अलय थः गनानं
वयो दिगु खः आना हे ल्वहैं चिं तयो पूजा
यागु जुयमः । उब्लेया चिंकाथं सिन्हं इलः
उगु ल्वहैं निः स्वांगु जुयमः । छाय्यःसा
वयागु लाँपु ल्याहैं वानय् मःसा दापा जुइ
धायगु मति थथे यागु जुयमः । उब्ले थाना
दुगु अपलं दगु जुयमः । वहे दुगु ज्वड
स्याडः नःगुलिं अः तकर्न दुगु स्यागु
जुयमः । अलय हाय॑ स्याइगु नं चलन दः
इहिमचा ज्वडः वैपिसं हाय॑ नं स्याई ।
इहीं मचात लसकुस याडः, सलाँ पाचा,
कुम का, सापा ख्वः या किपा स्वयबलय्
गुगु इलय प्रविधिया छु भाति विकास जुय

सचिक्षित स्वीस्वंगृगु ख्वप पौ. बःष्टि पौ(पाद्धक्षिक)

धुंकगु सिय दः । अपलं दिगु द्योय त्वरं,
छेफँ नपांया दःगुलिं थःपिसं भार फय फयमः
धायगु अर्थं न क्यं ।

उकिं नेवः संस्कारया दिगु पूजा
दुनय् धात्यें दुवालः स्वयगु खःसा स्वनिगःया
जात जाति, संस्कार, संस्कृतिया लुखा चालय्
फः । उकिं थुगु विषय अनुसन्धान याय्
माली । अथेन मू स्वंया विस्कं नास्वा, मुस्वंया
हाकः, बू, पा, फुक्क फुक्क थःगु हे पहः
ज्वडः वैशाखया दिगु पुजाया लागिं थास्वः
वै ।

मू स्वं

अथेहे मेगु स्वं खः कः छें स्वं, गुगु
स्वनिगलय् जक हे खानय् दः । (मेथाय् गनां
दःसा जिं मसिया) थुगु स्वं नं स्वनिगः या
तिसा थें जुयो वैशाखं हवर्द्द । नपां गुलिफुली
स्वं नं थुगु इलय हे हवर्द्द । थव नपां अनेक
स्वंत हवइगु विषय नं खाँ तिहथानय् मःगु
खयानं याय् मफयागु अपलं दै तिनि । गुगु
पाठकपिनिगु जिम्माय त्वःत बिया ।

आलु, लाभा, प्याज नं थुगु इलयया
द्वें वैगु बाली खः । मचाघागु आलु मचा
तयूता नकय् मज्यू धाइपुं नं मरूगु मखु ।
अलय छभिलामा (छभिया छगःजक जुईगु
गनां एभिलाभा धाइगु) लाभा नं यखायो
तैगु चलन दः । अथेहे तुइगु प्याज नं यखायो
तैगु चलन दः । लाभासु, प्याज दःथाय् सर्प
(ताहा) मवइगु वैज्ञानिक तथ्य थाना न्हिमथासे
मगा । सर्प अपः दुःखः व्यूसा सर्पया हवतय्

लाभासु ताडः हवलः बिगु चलन न्हुँगु मखु ।
अलय् भ्रयालं पिनय् लाभा गाजः, तुकं मः,
मल्ला मः यखाइगु नेवः चलन धःसा अः
ताडः हे वानला धायथें चवं । अलय् पिसाब,
प्वाथय्या ल्वय लांकयता तुइगु प्याज,
एभिलाभा नं नकिगु चलन दुनयै वैज्ञानिक
तथ्य मालः आयुर्वेदिक वासया बारे अध्ययन
मयासे मगा ।

ताल्लाया लिभः गुलि छाडः वला
उलिहे सिमा स्वंमाया चुलि नं क्वाजलं
पिलु वै । अलय मौसमया खाँ काँ वै
मानाँ व छम्हा सम्बाद दाता हे थें चवं ।
अथेहे सिमाय् हवइगु क्वकाचा स्वं (गनां
काकिचा स्वं) नं छता खः। गुकि अपलं
कस्ती दैगुलिं उगु सिमाय् कस्ती हां भूनिगु
नं छगू स्वय हायैं पुगु लु खः । अलय
गुलिं मचात वहे स्वं दुनय्या कस्ती नयूता
नं स्वं थव जुई । छुं दा हाँ अरनिको
राजमार्गया नेखय् सिथय् दःगु क्वकाचा
स्वंमा पालय् धुंकल । अः गनां ल्यं दः
निसा जक स्वय फै तिनि । अथेहे छाकी
स्वं नं सिमाय् हे ह्योंसे चवंकः हवइगु
स्वय बलय् मन याउँसे चवं ।

ह्योंगु अलय छिरिविरिगु कनाथ
स्वं नं थुगु इलय् हवय् व्याक थः ल्योसिं नपां
क्वदयो वानि । अजि स्वं नं बिदा काई ।

अलय वैशाखता ल्यू ल्यू छ्वलय्
ज्या यायां तः नुया पर्वाह मयासें यलामुखु
स्वं मुखु चिडः वै । गुगु स्वं इन्द्र कमल
दक खय् भासं नं च्वछायो त गु दः ।
थुकिया नास्वा (बास) हे बिस्कं खानय्
दः । तुइसे चवंक मांहे फय फैमखुला धायथें
चवंकः हवइगु यलामुखु स्वं काचाक्क भ्रवः
धःसा जुझमखु । भ्रवः हे जुसां थुकिता गांकः
छें स्वप्याडः तैगु चलन दः । अलय चासू
कै वथाय् ना:कै वथाय् यलामुखु स्वं चिकनय्
दायकः फवइगु चलन दः । नपां थव स्वं
हवइबलय् थुकिया स्वं पा (पत्र) काँथु
स्याइबलय् काचिकं नइगु नं चलन दः ।
थुगु स्वंमा सिमाचा थें भतिचा तः माइगु

नपां गम्लाय् हवइगु नं याडः नेता जि दः ।
थुगु स्वंमा धःसा कचा थुडः सारय् यायगु
याई । लोक म्ये काथं-
चैत्र सं अजु स्वं, हवयो च्वन बनसं
वैशाखं चुवा स्वं गुलाफी व वाँचु स्वं
धात्ये वैशाखं हवइगु चुवा (च्वा)
स्वं, गुलाफ स्वं नं ताल्लाया उपहार हे मधसे
मगा । उकिं वैशाख भुजिं नं भुडः म्हाय्
पुईगु ई जक मखु । अलय सिमा सिमायां
सिचु बिइगु नपां स्वं हवयक मन लय् तायकः
बिइगु ई नं खः । नपां धायैं, कुसि डाइगु ई
जक नं मखु कस्ती हां कस्ती मुनिगु ई नं
खः । पाँती हः वइगु ई जक मखु सिमा
स्वंमाया बु व स्वंया मुखु पिलु वैगु ई नं
खः ।

ताल्ला सुजद्योया तेजं धर्ती जक
क्वाकिगु मखु, समुद्र व खुसीया ना: क्वाक
हाँ व्यकः सुपायैं बुइकिगु ई नं खः । छगू
छगू ई या महत्वं मनूनं सय्का काय मफूसा
मनू दुःख जक तायकी । छाय् धःसा प्रकृति
छगू छ्वनय् कुथि खः । मनू ब्बनामि ।
संघर्षया पर्याय जीवन खःसा चिकुला
फयकः थे ताल्ला नं फय फयके मः। संघर्ष हे
जीवन, जीवन संघर्ष खःधायगु खाँ थुइकः
हज्याय् फःपुं मनू हे आजुई थ्यनी । तातुना
पूवानि उकिंधाय् चिकुला फयो वसन्त स्वय्
खाँ थें, चा फुकः सुथाय् स्वय दःथें ताल्ला
फःफ असार पियमः । मखुसा सृष्टिया सुथः
गथे लुई ? असार हे मफूसा मंसिर गथे
लुई ? उकिं धाया ताल्ला बांला । ताल्ला
फयो वर्षा सतय् । गांगु धर्तीया प्याचा
तांकय् । वां खायो च्वंगु मिहवया प्या थां
सेलिं हकनं धर्ती वाउँसे चवंकः छाय् पिय् ।
थवहे खः जीवनया रीत । वाउँगु सिमाय्
सुचुकः भांगः म्यैं हाली मन लय तायकः
न्यनि ।

वाउँगु सिमाचाय् म्हासुम्हा भांगचा, बाँसुरी
पुयथें हाल रे ॥ हाँ हाँ दे ॥
हकनं छकनिं हःवायो भांगःचा जिनं न्यना
व च्वन ॥धा॥

ख्वप नगरपालिकाया ज्या भूतः त

अव्यवस्थित सहरीकरण स्मार्टसिटी मखु

बैशाख १४ गते

नेपाल मजदुर किसान पार्टीया नायो भाजु नारायण मान बिजुकछु (रोहित) जुं ख्वप नगरपालिकापाखां चायकः तःगु ख्वप इञ्जिनियरिङः कलेज व ख्वप कलेज अफ इञ्जिनियरिङ्या मंकः रवसालय जुगु स्वकंग् ‘वास्तुकलाको प्रवृति र सम्पदा (Architectural Trends and Heritage) या खायै राष्ट्रिय सम्मेलनया पानसय् मता च्याकः उलेज्या याडः दिल ।

ज्या इवःया मू पाहाँ बिजुकछु जुं सम्पदा ल्यंकः म्वाकः तय्गुया अर्थ ख्वपया पुलांगु सीप व शैलीं न्हूँगु युगया सेवा याय्गु खः धायोदिसे सम्पदा हानं म्वाकः हय्गुया तातुडा पुलांगु ज्ञान व सीपता देश व समाजया सेवाय् छ्यलय्गु खः धायो दिल ।

अव्यवस्थित सहरीकरण ‘स्मार्ट सिटी’ जुय फै मखु धायोदिसे वयकलं मूर्त व अमूर्त सम्पदा ल्यंकः म्वाकः तय्ता विश्वविद्यालय, पुरातत्व विभाग व प्रज्ञाप्रतिष्ठान थजगु प्राज्ञिक संस्थात हे हज्याय् मः धायो दिल ।

नायो भाजु बिजुकछु जुं ‘ऐतिहासिक सम्पदा संरक्षण संवर्द्धन नपां नपां प्राचीनताया अध्ययनं थैया ई निसे मानव जातिता कन्हेया आजु तकता सकलसिनं रवाहाली याई । पुलांगु ‘रेशम मार्ग’ थौ हलिमयता छगु सुत्रय् चियता सकलसिनं रवाहाली यागु फुक्कसिनं मस्यूगु खाँ मखु ।

संग्रहालय व चिडियाखानाता ल्यंकः म्वाकः तय्बलय प्राचीनता (पुलांपह) व इतिहासता थौ या ईयता स्वाय्गु ज्या यागु खाँ व्याकसे वयकलं डार्विनया सिद्धान्तं समाजय् छगू विकासवादी

सोच प्याहाँ वगु खाँ काडः दिल ।

ज्या इवःया सभाया नायो नपां ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख नपां कलेज सञ्चालक समितिया नायो सुनिल प्रजापति जुं प्राध्यापक, ब्वनामिपुं आर्किटेक्ट इञ्जिनियर नपां नीति निर्माण याइपु थुगु सम्मेलन पाखां सम्पदा ल्यंकः म्वाकः तय्ता नपां थी थी विषयलय् दुर्यंकः छलफल याडः दृग्यंगु लिच्चवः न पिकाइगु आशा प्वंकसे वैगु दाँ २०८२ माघ महिनाय् प्यकंग् अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन रवसः रवइगु खाँ व्याकः दिल ।

वयकलं ख्वपया लायकुलिया लुँधवाका, ५५ झ्यो दरवार, ताहाफल्चा, तमाहीया डातापोल्हैं, भैलदेगः काष्ठकला, धातुकला, प्रस्तरकला या च्वजःगु नमुनात गथे खः अथे हे ल्यंकः म्वाकः तय्ता भी सकलसिया मंकः जिम्मेवारी व कर्तव्य खः धायोदिसे अजगु सम्पदात ल्यंकः म्वाकः तय्गु गुकिता आयस्रोत (आम्दानीया लुखा) काथं हज्याकः नगरपालिकां ब्वनय्कुथि कलेज व अस्पतालं सेवात ब्यू ब्यू वयो च्वंगु खाँ व्याकः दिल ।

थी थी प्राविधिक कारणं याडः ख्वपया लाल बैठक अभ नं दानय् मफयो च्वंगु खाँ व्याकसे वयकलं सम्पदा ल्यंकः म्वाकः तय्गु सकलसिया जिम्मेवारी व कर्तव्य खः धायो दिल ।

ख्वप नगरपालिकाया उप प्रमुख नपां कलेज सञ्चालक समितिया न्वकु रजनी जोशीं ख्वप नगरता ब्वस्यलागु दयकेगु तातुना पुवांक्यता ‘सचिद्वा लिपाया ख्वप दे’ साफूता लाँपु काथं ज्या याडः वयागु खाँ व्याकसे सकलसिया कुतलं भीसं याय् फै धाय्गु प्रतिवद्धता ज्वडः नगरपालिका हज्याडः च्वंगु खाँ व्याक दिल ।

ख्वप नगरपालिकां सम्पदा ल्यंकः म्वाकः तय्ता याडः

च्वंगु कुतः या खाँ कुल दिसे वयकलं खवप नगरपालिकां स्थानीय पाठ्यक्रम दयकः १२ गू ब्वनकुथिं हे खवपदेया कला संस्कृतिया बारे ब्वकः वयो च्वंगु थीथी लाहातय् ज्या दैगु तालिम ब्यू ब्यू वयो च्वंगु नपां संस्कृतिक गुरुपिनिगु हानय् ज्या थजगु ज्या याडः वयो च्वंगु खाँ ब्याकः दिल ।

खवप नगरपालिकाया प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वसन्त भट्टराई जुं सम्मेलनय् पिब्बइगु प्रस्तुति नीतिनिर्माण याइगु निकायता गवाहाली जुइगु विश्वास प्वंकसे सम्पदा संरक्षणय् बिस्कं पह व म्हासिइकाया अपलं मु दैगु खाँ खः नपां भीथाय् दःगु स्रोत व

सचिवत स्वीस्वंगूगु ख्वप पौ, बःष्टि पौ(पाक्षिक)
साधनं नपां सीपता छ्यलय्गु विषयक सम्मेलनय् दुथ्याकय् मः धायो दिल ।

ज्या इवःसं खवप कलेज अफ इञ्जिनियरिङ्ग्या प्राचार्य सुनिल दुवालं सरकारी तहं हे सम्पदा ल्यंकः म्वाकः तय्ता न्ह्याकगु पलाया खाँ पिब्बयो दिसे दातातय्सं थःगु स्वार्थ नपां दुथ्याकः सम्पदा ल्यंकः म्वाकः तय्गुलि गवाहाली यो वडगुलि सचेत जुयमः धायो दिल ।

ज्या इवःसं उप प्राध्यापक लिवास फैजुं लसकुस न्वचु तयो द्यूगु खःसा युरिका राजवंशी नं न्वचु तयो द्यूगु खः ।

मचाँछे व दुरुप्व या जाँच

बैशाख १५ जाते

खवप नगरपालिका वडा नं. ४ स्वास्थ्य समितिया गवाहालय नपां भक्तपुर क्यान्सर अस्पतालया प्राविधिक गवाहालीख्य शनिवार मचाँछे (पास्मेर जाँच) व दुरुप्व परिक्षण शिविर सं खवप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं देशय् स्वास्थ्य उपचार तस्कं थिकय् जूगुलिं दायैं ५ लाख मनूत गरिबीया रेखा क्वयैं क्वहँ वाडः च्वंगु खाँ प्याहाँ वयो च्वंगु दः धायो दिल । खवप नगरपालिकां जनतां पुलय फैगु काथं स्वास्थ्य सेवा वियो वयो च्वंगु नपां नगरपालिकाया जनप्रतिनिधि नपां कर्मचारीपिसं बालाक ज्यासांगुलि थौं देशां देषिसिया बालागु मिखालं खवप नगरपालिकाता स्वयो च्वंगु दः धायो दिल । वयकलं इलय हे वास याय् फःसा धनजन व ज्यान हे ल्यनिगु खाँ ब्याकसे अः मचाँछे व दुरुप्वः जाँचयाय् गु शिविरत लिपा वाँया शिविर नं चाय्केगु खाँ ब्याकः दिल ।

ज्या इवःया सभाया नायो नपां वडा नं. ४ या वडाध्यक्ष उपेन्द्र सुवालं कम्युनिष्ट देशय् मनू बुसां निसें सियहाँ तक या फुक्क जिम्मा आनाया सरकारं जिम्मा काइगु खाँ ब्याकसे खवप नगरपालिकां नं जनताया सेवाया नितिं थी थी ज्या इवः त याडः वयो च्वंगु खाँ काडः दिल ।

भक्तपुर क्यान्सर अस्पतालया मेडिकल अफिसर वर्षा

प्रसाई जु इलय हे उपचार याय् मःगु खायैं बः याडः दिलसा निवर्तमान का.पा. या दुजः कृष्णलक्ष्मी दुवालं वडावासी पिनिगु स्वास्थ्य सेवाया लागि थीथी स्वास्थ्य शिविरत न्ह्याकः वगु खाँ काडः दिल ।

ज्या इवःसं रमिला सुवालं लसकुस न्वचु बियो द्यूगु खःसा वडाया नर्स ईरा त्वायनां ज्या इवः छाय् याय् मःगु खाँ ब्याकः दिल । ज्या इवःसं २७० म्हा मिसातय्सं स्वास्थ्य परीक्षण याकगु खः ।

**नगरपालिका भीगु हे संस्था खः
इलयहे करपुल गवाहाली यायनु**

पार्टी कार्यकर्तापुं आलोचना व आत्मालोचनां कस्सिय मः

बैशाख १६ जाते

नेपाल मजदुर किसान पार्टीया नायो भाजु नारायणमान बिजुकछौं (रोहित) जुं कम्युनिष्टत सीय धुङ्कः स्वर्गवास वानय् गु कल्पना याइगुमखु बरु देश व समाज हे स्वर्ग थें दय्केगु ज्याखय् जुइ धायो दिल ।

खप नगरपालिकाया जनप्रतिनिधिपिनि दथ्वी शनिवार जुगु पारिवारिक नपालाय् गु ज्या इवःसं लाँपु क्यडः दिसे नायो भाजु बिजुकछौं जुं जनप्रतिनिधिपुं व्यक्तिगत स्वार्थ त्वःत जनताया भिं ज्याखय् इमानदार जुयो हज्याय् मःगु, जनप्रतिनिधिपुं राजनैतिक कार्यकर्तात जुगुलिं पार्टीया सिद्धान्त व बिचः थुइकेता पार्टीया पिथनात बड़ु, जनताता ग्रामक्यमः धायोदिसे आलोचना व आत्मलोचनां कस्सिय मःधायो दिल । वयकलं छगू छगू विषय पार्टी छलफल याय् मःगु व ज्या सिध्य् धुङ्क लिफः स्वयो समीक्षा याडः स्वय मःगु, बाफरे बाफ याइपुं स्वयो आलोचना याइपुं भिं जुइगु खाँ काडः दिल ।

पार्टीया न्ह्यलुवा नेता कार्यकर्तापिसं याडः वांगु संघर्ष व योगदान सितिं मवांगु खाँ ब्याकसे वयकलं परिवारया दुजः व न्हुँगु पुस्ताता क्रान्तिकारी व देशभक्त याय् ता जनप्रतिनिधिपिसं भूमिका मितय् मःधायोदिल ।

नायो भाजु बिजुकछौं जुं जनताया मति काथं ज्या सानय् बलय् सुयातां दुःख मवियता धायो दिसे सकलसिता लयताय्केगु मतिं मखुगु ज्या याय् मज्यूगु खाँ ब्याकः दिल ।

खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं जनप्रतिनिधिजु पुं जनताया मालिक मखु सेवक जुयमः धायो दिसे जनताया आदर्श व्यक्ति जुयता त्याग समर्पण व लगान मदयक मगा धायोदिल । वयकल खपया आर्थिक, सामाजिक व सांस्कृतिक

ह्यूपा ह्यता न्ह्यलुवा पार्टी कार्यकर्ता पिसं दुःख कष्ट नयो वांगु खाँ ब्याकसे पार्टीया नीति व निर्देशनता भ्याभाति है मपाकः छ्यलय् मः धायोदिल ।

साम्राज्यवाद विरोधी कोरियाली युद्धया इलय क्रातिकारी मिसा न्ह्यलुवा किम जडः, सुक जुं याडः द्यूगु संघर्षया खाँ कुल दिसे वयकलं जनप्रतिनिधि पिनिगु छपला छपला (सफलता) तःलाक्यता परिवारया दुजः पिनिगु लाहा दैगु खाँ ब्याकः दिल ।

बागमती प्रदेश सभाया दुजः सुरेन्द्र राज गोसाइँ जुं शासक दलया नेता कार्यकर्तापिसं मन्त्री, प्रम, सांसद जुयगु तातुडः थःगु व्यक्तिगत स्वार्थ जक स्वयो च्वंगु खाँय कुं खिडः दिसे भ्रष्टाचार व अपराधं जःगु समाजता स्वच्छ दय्केता जनप्रतिनिधिपिसं महनत याय् मः धायोदिसे वडाय् दःगु ब्वनय्कुथि व कलेजय् ब्वडः च्वंपु ब्वनामिपिनि दथ्वी वानय् मः धायोदिसे न्हुँगु पुस्ताता समाजप्रति उत्तरदायी दय्केता हज्याय् मः धायोदिल ।

बागमती प्रदेश सभाया मेहा दुजः सिर्जना सैजुं राजनैतिक कार्यकर्ता पिनिगु जीवन मुलुपाय॑ डायथैं जुइगु खाँ ब्याकसे २०४५ सालया भक्तपुर काण्डया बिरोधय न्ह्यलुवा किसान व महिला पिसं याडः द्यूगु संघर्षया खाँ कुल दिसे जनताया पक्ष ज्या सानिपिन्ता राज्यस्तरं व विरोधी शक्ति जः गवयो जालय् क्यंकिगुलि होस याय् मः धायोदिसे अन्तरराष्ट्रिय राजनीतिक परिस्थितिया खाँ काडः दिसे सं.रा. अमेरिकां छुं दिन न्ह्यो युक्रेन, इजरायल व ताइवानता ९४ अर्व अमेरिकी डलरया सैन्य शक्तिया ग्राहालीया खाँ क्वः छिडः रुसता युद्धय् तः क्यंक्यूगु, प्यालेस्टाइनता हलिमयया नक्सा हे मदयक छ्वय् गु व ताइवान पाखं चीनता घेरेयाय् गु नीति कःगु खाँ काडः दिल ।

उपप्रमुख रजनी जोशी पार्टीया घोषणापत्र व का. रोहित जु पाखं च्वयो द्यूगु 'सचित्रदा लिपाया ख्वप दे' जनप्रतिनिधिपिनिगु निति लाँपु खः धायो दिल । बडाध्यक्ष उकेश कवां व कार्यपालिकया दुजः रोशन मैयाँ सुवालं पार्टी छम्हा छम्हा कार्यकर्ता पिनिगु मूल्यांकन याइगु खाँ ब्याकसे छगू पुस्ताया लागि जक मखुसे पुस्तौ पुस्ताया सेवा याय् ता राजनीति याइगु खाँ ब्याक दिल । बडाध्यक्ष रविन्द्र ज्याख जुं ज्या इवः या तातुना काडः दिसे जनप्रतिनिधि पिनिगु दथ्वी परिवारथे स्वापु तयो जनताया मतिकाथं ज्या सानय् ता मन क्वासालिगु नपां जनप्रतिनिधिपिनि दथ्वी सैद्धान्तिक विषयसं न्हिया न्हिथं छलफल व अन्तरक्रिया याडः च्वनय् मः धायो दिल ।

ख्वप अस्पताल प्यदा क्यन

बैशाख १७ ज्ञते

नेपाल मजदुर किसान पार्टीया नायो भाजु नारायणमान बिजुक्छु (रोहित) जु चिकित्सकपिसं संसारया बां बां लापुं डाक्टर पिनिगु योगदानं स्थक जनताया सेवा भावं ज्या याय्‌ता रवाक्य मः धायोदिल ।

ख्वप नगरपालिकापाखं चाय्कः तःगु ख्वप अस्पतालया प्यदा क्यंगुया लसताय जूगु ज्या इवःसं नायो भाजु बिजुक्छु जु ख्वप अस्पताल नगर अस्पताल काथं चाय्कः तःगु खःसां देशां देलिया नागरिक पिन्ता राष्ट्रिय स्तरया स्वास्थ्य सेवा बियो वगु खाँ ब्याक दिल ।

थःगु पेशागत जिम्मेवारी नपां नपां समाज व देशया भिं जुइगु ज्यानं मः धायोदिसे वयकलं चिकित्सकपिसं विरामीत नपां नाइक व्यवहार याडः जनतां थुइगु भाषं सेवा वियमः धायो दिल ।

वयकलं नेपः या दक्ष जनशक्ति विदेशय् छ्वयगु दलाली ज्या सरकारी संयन्त्र पाखं हे जुयो च्वंगु खाँ नपां युवा पुस्ता दक्ष व इमानदार जुयो ज्या सानि धायोदिसे थिक्य्-थिक्य् ब्वनयकुथिं जक बालाक ब्वंकि धायगु खाँ मखु धायो दिसे न्हूँगुपुस्ताता ई काथं युगकाथं दक्षपुं दय्केता ब्वनयकुथिया जग बल्लाक्य् मः धायोदिल । वयकलं ब्वनामिपिन्ता भिंगु संस्कार ब्वनय् कुथिं हे स्यनय् फःसा समाजता सभ्य व सुसंस्कृत दय्केता रवाहाली जुई धायोदिल ।

ज्या इवः या सभाया नायो नपां ख्वप नगरपालिका प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं २०३० सालय जनस्वास्थ्य सेवा केन्द्र काथं चायकगु थौं १०० गू शैएयाया ख्वप अस्पताल न्ह्याक्य् हाँ अनेक पंगःत चिङ्क वयागु खाँ ब्याकसे अस्पतालं जनताया निःस्वार्थ पूर्वक सेवा यायगु मतिं ज्या साडः वगु खाँ कुलः दिल ।

वयकलं ख्वप अस्पतालता जनतां आस्था व विश्वास

यागुलिं हे अस्पतालं भिंकःबालाक सेवा बिय फःगु अलय अस्पतालय स्वास्थ्य बिमा दःगुलिं बिरामीपिसं अःपुक व बालाक सेवा कायो च्वंगु दः धायो दिल ।

चिकित्सकत मरुगुलिं अस्पतालं बालाक सेवा बिय मफयो च्वंगु इलय् स्वास्थ्यया संवेदनशील लागाय् चिकित्सकपिन्ता नेपालय हे च्वडः ज्या सानयगु अवसरत सरकारं बियमः धायोदिल ।

बागमती प्रदेशसभा या दुजः सूजना सैंजु ख्वप अस्पतालं ख्वपया स्वास्थ्यया लागाय् च्वछायवहगु इतिहास ज्वडः वगु अस्पताल खः धायोदिसे जनताया सेवा यायगु भावनां ज्या सानय् फःसा जनताया गुनासो म्हवं जुई धायो दिसे अस्पतालं भौतिक संरचना, बालागु मेडिकल सेवा नपां ई काथ्या जनशक्ति व्यवस्थापन पाखय् नं बः याय् मःगु नपां अखाद्य वस्तुत नयवं जनस्वास्थ्य बाँमलागु लिच्चवः लाइगुलि सचेत जुजुं म्हवं दक्ष जनशक्ति छ्यलयगुलि राज्यं हे जिम्मा कायो हज्याय् मःगु, मपुनिगु ल्वय म्हवं याय् ता जनचेतना रवाक्य मः धायोदिल ।

ख्वप नगरपालिकाया उप प्रमुख रजनी जोशीं स्वास्थ्य संस्था संवेदनशील लागा जुगुलिं आना ज्या सानिपुं चिकित्सक व कर्मचारीत बिचः याडः पला छिय मःगु खाँ ब्याकसे स्वास्थ्यया लागाय् ज्या सानिपुं जनशक्ति सामाजिक दायित्व निर्वाह याय् गुलि बिचः याय् मः धायोदिल ।

ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वसन्त भट्टराई जु अस्पतालं विझगु सेवा सुविधा प्रविधि मैत्री जुयमःगु नपां हूँ न्हूँगु ज्यापा नं छ्यलः हज्याय् मः धायो दिल ।

ज्या इवः सं ख्वप अस्पतालया निमित्त मेडिकल डाइरेक्टर डा.मजेश प्रताप मल्ल, इन्टरनल मेडिसिन डी. अमर प्रजापति, व डा. रत्न सुन्दर लासिवं ख्वप अस्पताल चाय्कागु इतिहास, तातुना व अस्पतालं बियो च्वंगु सुविधा या खाँत काडः दिल ।

अन्तर्राष्ट्रिय श्रमिक दिवस

बैशाख ७८ जाते

नेपाल मजदुर किसान पार्टीया छ्याङ्गे नपां सांसद प्रेम सुवालं पूँजी पति वर्ग न्हयलुवा जुयो याइगु आन्दोलनं ज्यासाड नैपुं वर्गता थामकसें पूँजीपति वर्गता हे थाकाइगु खाँ ब्याकसे मजदुर वर्ग पूँजीपति वर्गया विरुद्धय आन्दोलन याडानि तिनि ज्यासाडः नैपुं वर्गया मुक्ति जुई। वयकलं उगु खाँ नेपाल नगरपालिका कर्मचारी एसोसियसन खप नगरपालिका समितिया रवसालय् जूगु १३५ कगु अन्तर्राष्ट्रिय श्रमिक दिवसया लसताय रवसःरवगु 'वर्तमान समसामयिक राजनैतिक विषयया प्रशिक्षण व न्वचु ज्या इवःसं धायो दिसे पूँजीवादं नेस स्वसदा बिकः यागु विकास व प्रगति समाजवादी सोभियत संघं पीदा डय्दाया दुन्याँ योजनावद्व विकास याडः क्यडः ब्यूगु खाँ ब्याकसे विदेशीया भरय् दे हज्याक्यू मतिं दे कतया भरय्लाइगु खाँ काड़ दिल।

वयकलं कम्युनिष्टपार्टी पूँजीपति त्यगु भागवण्डाखय् द्वाँवानी मखु धायोदिसे न्हूँगु पुस्ताता शैक्षिक व राजनैतिक रूप योग्य याडः ब्लांक्यमगु नपां आन्दोलन सहरय्जक याय् मज्यू धायोदिल। नपां आन्दोलन मयाक ज्या साडः नैपुं वर्ग त थाहाँवय मफैगु खाँ नपां समाजवादं जक ज्यासाडः नैपुं वर्गता थाकाइगु अलय बौद्धिक श्रम स्वयो शारीरिक श्रम याइपन्ता थाकाइगु नं खाँ काडः दिल।

ज्यासाडः नैगु वर्ग थुइकः सय्कः छपा छधि जूयो हज्याय् फःसा पूँजीपति वर्गता क्वथलय् फैगु खाँ नं वयकलं काडः दिल।

खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं सन १८४८ य् मार्क्स व ऐंगेल्सं च्वयो द्यूगु 'कम्युनिष्ट घोषणापत्रं' संसारता न्हूँगु विचः ब्यूगु खाँ ब्याकले कम्युनिष्ट घोषणा पत्र

काथं ज्यासाडः नैपुं वर्ग सशस्त्र संघर्ष याडः पूँजीपति वर्गया शासन सत्ता क्वथयो मजदुरवर्गया शासन सत्ता निःस्वांगु न्हपांगु देश सोभियत संघ खः धायोदिसे सर्वहारा वर्गया शासन सत्ता निःस्वानय्गु नारा बियो नेपः या शासक पूँजीवादी सरकारय् वाडः थः हे पूँजीपतिवर्गय् हिलः वांगु खाँ ब्याकसे नेपःया शासक दल त्यसं सर्वहारा वर्गता भिं याइदक म्हागसय् हे खानय् म्वः धायोदिल।

खप नगरपालिकाया उपप्रमुख रजनी जोशी नेपाल मजदुर किसान पार्टी देया सच्चा कम्युनिष्ट खः धायोदिसे नेमकियां निःस्वांसानिसें ज्यासाड नैपुं वर्गया हक हितया लागिं ज्या साडः वगु खाँ काडः दिल।

खप नगरपालिकाया प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वसन्त भट्टराई जुं सिमित स्रोतसाधन नं जनताया असिमित आवश्यकता पू वांक्यगु दायित्व कर्मचारी पिनिगु खः धायोदिसे कर्मचारी पिसं श्रमिक वर्गया हक अधिकारया निंतं सचेत व सङ्गठित जुयमः धायो दिल।

नेपाल नगरपालिका कर्मचारी एसोसियसन भक्तपुर नगरपालिका समितिया नायो गौतमप्रसाद लासिवं जनताया निस्वार्थ सेवा याय्गु मतिं कर्मचारीत हज्याय मःधायोदिसे कर्मचारीपुं विकृतिपूर्ण क्रियाकलापं तापाक्त च्वनयमः धायोदिल। वयकलं कर्मचारीपिसं समाजवादी देशया मदुरत गथे च्वं जक थुइके मःधायोदिल।

ज्या इवःसं एशोसियसनया विकास प्रजापति व दिलिप कुमार सुवाल, खप नगरपालिकाया कर्मचारीपुं तुल्सिराम हयोवजु, सुन्दर ब्यांजु, लक्ष्मी प्रसाद दुमरु, राधेश्याम मचामसी, राजेश कोजू व सूर्यप्रसाद लवजुं १३५ कगु अन्तरराष्ट्रिय श्रमिक दिवसया बारे न्वचु तयो दिल।

बागीश्वरी कलेजय गोष्ठी

बैशाख २१ ज्ञते

बागीश्वरी कलेजया रवसालय बागमती प्रदेश सरकार, सामाजिक विकास मन्त्रालय, शिक्षा विकास निर्देशनालयया र्वाहाली ख्य् बागीश्वरी कलेजय ब्वांकिपुं शिक्षकपिन्ता नेन्हूया अनुसन्धानमूलक (लेखन) च्व ज्या व पिथना ज्या इवः उलेज्या यासे कलेज व्यवस्थापन समितिया नपां ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं ज्या इवः तः लायम दक भिन्तुना देछसे बागीश्वरी कलेज अनुसन्धानया ज्याख्य् भन भन तः लाडः वांगुलि लयता प्वंक दिल ।

त्वपा तस्कं लिपालागु जिल्ला धायो तःगु खाँ व्याकसे 'छखा छैं छम्हा स्नातक' या आजु ज्वड, हज्यासेलिं थौं कला, संस्कृति नपां शिक्षा व मेमेगु लागाय ब्वस्यलाक ह्यागु खाँ कुलदिसे भीगु थजगु ज्याखं कन्हेया पुस्ताता लाँपु क्यनिगु खाँ काडः दिल ।

बागीश्वरी मा.बि. व्यवस्थापन समितिया नायो भाजु नपां वडा नं. ९ या वडाध्यक्ष रविन्द्र ज्याख्वं शिक्षा उत्पादनमूलक, सक्षम, व्यवहारिक याय फःसा ब्वनामिपुं स्प्ल्लाइगु खाँ व्याकसे बागीश्वरी ब्वनामिपिन्ता ब्वंकेगु नपां व्यवहारिक व उद्यमशील याडः वगुलि लयता प्वंकः दिल ।

बागीश्वरी कलेजया प्राचार्य धनकुमार श्रेष्ठं शिक्षकपुं बालासा बालापुं ब्वनामिपुं पिकाय् फैगुलि थजगु गोष्ठी याय् मःगु

खाँ व्याकलसा ज्या इवःया सभाया नायो नपां बागीश्वरी अनुसन्धान व्यवस्थापन एकाईया कजि सिद्धिवीर कर्मचार्यजुं बागिश्वरीया अनुसन्धानया ज्या इवः त कुलदिसे अनुसन्धानं पढाइ नं भन बालाड बानिगु खाँ काडः दिल ।

कार्यशाला गोष्ठीसं त्रिभूवन विश्व विद्यालयया उप प्राध्यापकपुं डा. कोमल फुयाल व डा. शिव रिजाल स्रोत व्यक्ति जुयो भःगु खः ।

बागीश्वरी कलेज अनुसन्धान समितिया कजि नपां उप प्राध्यापक मोहन कृष्ण श्रेष्ठं लसकुस याडः द्यूगु उगु ज्या इवः सं उप प्राध्यापक विकल प्रजापतिं नं न्वचु तयो द्यूगु खः ।

अरनिको सभा भवन निःस्वान

बैशाख २१ ज्ञते

नेपाल मजदुर किसान पार्टीया नायो भाजु नारायणमान बिजुकछुं (रोहित) जू या मू पाहाँलय अरनिको सभाभवनया निःस्वानयगु ज्या शुक्रवार ख्वप नगरपालिका वडा नं ६ देकोचाय-जुल ।

सभा भवन निःस्वानसे नायोभाजु बिजुकछुं जुं मानव सभ्यताया इतिहास व विकास या ताकी अध्ययनया लागि भवन निःस्वानिगु इलय तैगु सामग्रीत लिया मूलः स्वैवलय् अभिलेखया तिंति ग्राहाली जूझगु खाँ व्याकसे जगः बलासा छैं नं बल्लाइगु खाँ व्याकः दिल ।

सुविधां जःगु अरनिको सभा भवन दानयगु तातुडः ख्वप नगरपालिकां देकोचाय् जगगा अधिग्रहण यागु खाँ न्हिथा से वयकलं स्थानीय निकाय भद्रग यासेलिं दे यक्व लिपा लः वांगु खाँ व्याकसे सरकारया भरय जक मच्वंसे व्यक्ति, समाज व देश थःगु तुतिख्य् दानयगु कुतः यायमः धायो दिल ।

न्हुँगु पुस्ताता राजनीतिख्य् ह्य फःसा अमिगु सांस्कृतिक स्तर नं च्वजाइगु खाँ काडः दिसे वयकलं सार्वजनिक पदय च्वडु च्वंपु पदाधिकारीपिसं थःगु शक्ति व अधिकार थःगु भिं जुझगुली जक छ्यःगुलि देशय् आपराधिक ज्याभक्वः अपः जुझगु खाँ काडः दिल ।

सचिन्त स्वीस्वंगूरु खप पौ. बःष्टि पौ(पाक्षिक)

जनताता इमानदार जुयो ज्या सानयूता न्हयाङ्ले गवाकः च्वनय् मःगु खाँ ब्याकसे वयकलं शासक दलं इमान मक्यांगुलिं देशता घःलाड च्वंगु खाँ काडः दिल ।

ज्या भ्रवःसं नेमकिपाया छ्याङ्जे नपां संघीय सांसद प्रेम सुवालं अरनिको सभा भवन व खप कलेजया नितिं जग्गा ब्यूपुं नगरबासी पिन्ता सुभाय देछसे छुं न तःतःहांगु योजनात द्यक्किबलय् दाज्याखय् छ्यलिगु सामान त भिंमिं स्वयमः धायोदिसे अरनिको सभा भवनता जन अध्ययन गृहकाथ विकास याय् मःगु खाँ कुलः दिसे सल्लाधारी च्वंगु १०८ पि जग्गा खप विश्वविद्यालय चाय्केता खप नगरपालिकाता ब्यूसा दांकःभिंकः चिकित्सा शिक्षा वियगु मतिं नगरपालिकां कुतःयाडःच्वंगु खाँ ब्याकः दिल ।

वयकलं पूर्वाधार दःपुं न्हयाकय् फःगु नगरपालिकाता विश्वविद्यालय चाय्के बियमः धायोदिसे खप विश्वविद्यालय विधेयक मथां संसय् पारित जुयमः धाय् गु जनतामा इच्छा खःधायोदिल ।

संसदय् जुयो च्वंगु खाँ ब्याकसे वयकलं नेपःया सरकार भारतया कतामारीचाथे जूगु खाँ काडः दिसे अस्पतालतयूता स्वास्थ्य विमा इलयहे मवियो समस्या ब्वलाडः च्वंगु, सहर व वस्तीया दथ्वी हाइटेन्सन लाइन तय मज्यूगु, सिंह दरबार लाहातय् तयो दे व जनताया बारे सिन्का त्वःमथुलिपुं सरकार जनताया सरकार जुय फै मखु धायोदिल ।

ज्या भ्रवःया सभापति नपां खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं अरनिको सभाभवन खप नगरपालिकाया छगु महत्वं जःगु नगर योजनाज्ञगुलिं इलाय हे क्वचाय्केता सकलसिया गवाहाली दैगु आशा प्वंकसे ज्या चतारं याय् ता नगर प्रमुखया कजिलय निर्माण समिति द्यकः ज्या न्हयाकः च्वडागु थुगु भवनं दयके धुकः विद्यालय, कलेजे व थी थी संघसंस्थाया ज्याभ्रवः न्हयाकयूता काथं छिनि धायोदिल ।

२०५८ सालयहे उब्लेया जनप्रतिनिधिपिसं अरनिको सभाभवन दयकेगु तातुडः देकोचाय जग्गा अधिग्रहण यागु खाँ

लिपिडः दिसे, जगन्नाथ लागा सांस्कृतिक, पुरातात्त्विक व ऐतिहासिक काथं तस्कं च्वजःगु थाय् जूगुलिआना मुलः उत्खनन् याय् मःगुलिं अरनिको सभाभवनता न्हुँगु थासय् यकय् मःगु खः धायोदिल ।

बागमती प्रदेश सभाया दुजः सुरेन्द्रराज गोसाई जुं अरनिको सभाभवन खप नगरबासी तयगु लागिंजक मखु जिल्ला अलय देशां देछिया लागिं साहित्यिक व सांस्कृतिक ज्या भ्रवःया लागिं महत्वपूर्ण जुडगु विश्वास प्वंकसे नेपःया वास्तुकार अरनिको कलाकार, आर्किटेक्ट, व वैज्ञानिक काथं हलिमय नां दांम्हा खः धायोदिसे सभाभवनया आवश्यकता काडः दिसे अरनिको सभाभवन दानय धुकः शैक्षिक व वौद्धिक ज्या भ्रवःत न अःपुक याय् दैगु गुकिं खपया सामाजिक, सांस्कृतिक व राजनीतिक विकासय बालागु ज्यायाइगु विचः पाकः दिल । नपां थुगु ज्याखय् न जनश्रमदान कायो हज्याय् फःसा अपलं बालाइगु खाँ ब्याकसे वागमती प्रदेशसभाकय् सहयोग फ्वडा बलय् मतःछु च्वंडः च्वंगुलिं बागमती प्रदेश सरकार जनताया ज्या भ्रवः व समाज विकासय गवाहाली मयाइम्हा काथं सिय दः धायोदिल । सभाभवन द्यकेता बजेट छखय् लिइकि थे च्वंगु हे अः हकनं लिफिलिफी च्वडःअसहयोग याडःच्वंगु खाँ काडः दिल ।

खप नगरपालिकामा उपप्रमुख रजनी जोशी अरनिको सभाभवन खपया गौरबया आयोजना कार्थ हज्याडः च्वंगु खाँ ब्याकसे थुगु भवन दानय धुकः नगरबासीतयूता भिंजुइगु खाँ काडः दिल ।

ज्या भ्रवःसं ज्योतिषाचार्य वीरेन्द्रप्रसाद कायष्ठ जुं न न्वचु तयो द्यूगु खःसा बडाध्यक्ष हरिराम सुवाल (६) पाखं लसकुस, न्वचु, खप नगरपालिकाया प्रमुख- प्रशासकीय अधिकृत वसन्त भट्टराई जुं सुभाय देछायो द्यूगु खःसा बडाध्यक्ष रविन्द्र ज्याख्वं न न्वचु तयो द्यूगु खः ।

खप नगरपालिका वडा नं ६ देकोचाय् दानिगु अरनिको सभाभवनया वास्तुकला व दयकिगु (संरचना) या डिजाइन खप नगरपालिकापाखं चाय्कःतःगु खप इञ्जिनियरिड कलेज व खप कलेज अफ इञ्जिनियरिड दयकगु खः । सभाभवनया मुख्य अडिटोरियम ११०० म्हा मन्तू न्हयनिगु, बहु उद्देश्यीय हल १२८ म्हा, श्रव्य दृश्य ९६ म्हा प्यक्व रिहर्सल कक्ष दै । सभा भवनया प्रदर्शनी क्वथा १०६२.९९ व.मि., बेसमेन्ट पार्किङ ४६ गः गाडी व २३१ गः मोटर साइकल न्हयनिगु खः । खुल्ला थियटर ६०० म्हा न्हयनिगु खः । सभाभवनया प्लिन्थ एरिया ३२०१ व.मि. दःसा नाःया फोहरा नपां दैगु किबा नं दैगु सोनं धायो च्वंगु दः ।

सचिव स्वीस्वंगृगु ख्वप पौ. बःष्टि पौ(पाक्षिक)

खुल्ला गुँला बाजाया धिंधिंबल्ला क्वचाल

बैशाख २२ जाते

ख्वप नगरपालिकाया रवसालय जूगु खुल्ला गुँला बाजा ख्वप नगरपालिका वडा नं १ भार्वाच्च (कुथु बही) जूगु खःसा ख्वप नगरपालिका वडा नं ३ ख्वपया तेखाचो क्वनय्या गुँलाबाजा पुचः न्हाप लागु खः।

अथेहे बुराँयो यै नरदेवीया डन्त तुलाधर गुँला बाजा खलः ल्यू मध्यपुर थिमिया प्रजापति गुँलाबाजा ल्यू या ल्यू, मथिनपा वडा नं ५ या थिमि गुँला बाजा खलः व इतुबहा यै वडा नं २४ या केशचन्द्र गुँला बाजा खलः हपा सिरपा त्याकगु खः।

ज्या इवः क्वचायकेगु व सिरपा लः ल्हाय्गु ज्या इवःया मू पाहाँ नेपाल मजदुर किसान पार्टीया नायो भाजु नारायण मान बिजुक्छँ (रोहित) जुं धिं धिं बल्लाय न्हाप लापित्ता पीढूतका दां ल्यूता स्वीढूतका, ल्यू या ल्यू ता नीडाढूतका व हपा त्याकगु पुचः नेगूता नीढू नीढू तका व धिं धिं बल्लाय दुतिंपु फुक्क पुचः ता डाढू-डाढू तका दां सिरपा लः ल्हाड द्यूगु खःसा न्हाप, ल्यू ल्यू या ल्यू व हःपा लापित्ता बायदावादन सामग्री नं सिरपा लः ल्हाडः द्यूगु खः।

उगु ज्या इवः सं मू पाहाँ विजुक्छँ जुं ख्वप नगरपालिकाया रवसालय जूगु गुँला बाजाया धिंधिं बल्लां सांस्कृतिक पर्व थैं जुगु थुकिं संस्कृतिकःमि व कलाकारपित्ता मन च्वजाय्कगु खाँ ब्याकसे ख्वप दे कला व संस्कृति ल्यंकः म्वाकः तयगु ज्याख्यू हदाय लाडः म्वाडः च्वंगु सहर थैं हज्याडः च्वंगु खाँ ब्याकसे देया कला संस्कृति भीगु अमूल्य सम्पति खः धायो दिल।

त्वंगु पुस्ता ज्ञान व सीप लः ल्हाय्गु ज्या खं भीगु देया थःगु हे मैलिक संस्कृति ल्यडः म्वाडः च्वनिगु खाँ ब्याकसे वयकलं थजगु ज्यात ब्वनय्कुथि ब्वबलय् निसें स्यनय् फःसा कला व संस्कृति म्वाडः च्वनिगु खाँ ब्याकः दिल।

समारोहेहा सभाया नायो नपां ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं ज्या इवः तः लाक क्वचाय्केता रवाहाली याडः द्यूपुं सकलसिता सुभाय देछासे थुगु धिंधिं बल्लासं हिहू महा नगरपालिका, नगरपालिका व प्यांगु जिल्लाया २६ गू बाजाखलं ब्वति कःगु खाँ काडः दिसे ख्वपया मूर्त अमूर्त सम्पदात ल्यंकः

सचिव स्वीस्वंगृगु ख्वप पौ. बःष्टि पौ(पाक्षिक)

म्वाकः तय्गु हे थानाया विशेषता खः थजगु ज्याख्यू सकलसित रवाहाली याय्मः धायो दिल।

क्वः छिनामिपुं पाखं डा. पुष्परत्न शाक्य जुं ख्वप नगरपालिकां बौद्ध धर्म व संस्कृति नपां स्वापु दःगु गुँलाबाजाया धिंधिंबल्ला याड ब्वस्यलागु ज्या यागु खाँ कुल दिसे थुगु धिं धिं बल्लां गुँला बाजा ल्यंकः म्वाकः तयो च्वजाय्क यंक्यता ध्वासा जुइगु खाँ काडः दिल।

ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वसन्त भट्टराई जुं सकलसिता सुभाय देछायो दिलसा बडाध्यक्ष उकेश क्वां (७) जुं धिं धिं बल्लाया लिच्चवः न्यंकः दिल।

ज्या इवः सं प्रमुख प्रजापति जुं व्वतिकः पिन्ता दसिपौ व मतिनाया चिं लःल्हाडः दिलसा उप प्रमुख जोशी जुं ल्यज्यामिपिन्ता मतिनायाचिं लःल्हाडः दिल। गुँला बाजा सं छथ्व सिनं विशेष प्रस्तुति नं क्यंगु जुल।

उगु ज्या इवःया न्हपांगु पलाया उलयज्या ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिजुं पानसय् मता च्याकः याडः द्यूसे पुख्खा द्यक तकगु सम्पति भीगु कला व संस्कृतिया मू नारा ज्वडः ख्वप नगरपालिकां बौद्ध धर्म नपां स्वाडः च्वंगु गुँला बाजाया धिं धिं बल्ला यागुलि थी थी पुचः लं मन क्वसाय्कः ब्वति कःगु खाँ काडः दिल।

ख्वप नगरपालिकां थानाया कला व संस्कृति न्हंगु पुस्ताता लः ल्हाडः यंक्यता ब्वनय्कुथि निसें हे स्थानीय पाठ्यक्रमय् ब्वनामिपिन्ता ब्वंकः वगु नपां सांस्कृतिक गुरु पिन्ता नं हानय्ज्या याडः व्यागु खाँ काडः दिल। ज्या इवः सं बडाध्यक्ष श्याम कृष्ण खत्री (१) जुं लसकुस न्वचु तयो द्यूगु खःसा दतात्रय नौ बाजा खलः नौ बाजा थाडः क्यंगु जुल।

ज्या इवः जुय हाँ ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख प्रजापति जुं व उपप्रमुख जोशीजु या न्ह्यलुवाय उद्घाटन च्याली ख्वप नगरपालिका वडा नं ५ तः माहीं न्ह्याकः नासमना, वंशागोपाल, तेखापुखु, इटाँछे, नःपुखु जुयो भार्वाचो (कुथु बही) थ्यंकः सभा जुगु खः। च्याली न्ह्याय् हाँ बडाध्यक्ष रबिन्द्र ज्याख्वं (९) जुं ज्या इवः या तातुना काडः द्यूगु खः।

जनताया चेतनास्तर च्व जःसा जक समाजय् ह्यूपा वई

बैशाख २२ ज्ञते

नेपाली मजदुर किसान पार्टीया नायो भाजु नारायण मान बिजुकछुँ (रोहित) जुं समाज हज्याकः ह्यूपा ह्यता ज्या साडः नैपुं वर्ग दानय् मःगु नपां क्रान्तिकारी नेता तय्गु जीवनी ब्वनय्ता न्हैंगु पुस्ताता ध्वाय मःधायो दिल ।

खप नगरपालिका पाखं चाय्कः तःगु खप कलेज व खप इञ्जनियरिङ कलेजया मंकः गवसालय १३५ कगु अन्तरराष्ट्रिय मजदुर दिवसया लसताय जूगु ज्याइवः सं न्वचु तयो दिसे वयकलं फुक्क थासय आलोचनात्म ढंगं स्वयं सय्के मः धायेदिसे जनताता चेतनां र्वाक्य मफूतलय समाजय् ह्यूपा वैमखु धायोदिल ।

वयकलं पूँजीवादी व्यवस्थां जनताता भिं मयाइगुलिं ज्या साडः नैपुं वर्ग थुकिया विरोध याय्गु त्वःतयमज्यू धायोदिसे नक्कली कम्युनिस्टतय्सं मजदुर आन्दोलनता कमजोर यायां वगु खाँ व्याकसे विदेशी तय्सं नेपालय् थःगु स्वार्थ मःत सें लाय मछ्यलिगु, विदेशी लाय्खं देश हे उपनिवेश याइगु खाँ व्याक दिल ।

अन्तर्राष्ट्रिय परिस्थितिया लिच्चः तेपालय नं लाइगु खाँ व्याकसे वयकलं जलाखाला दे भारत स्वतन्त्र मजूतलय नेपःदे स्वतन्त्र जुय मफैगु खाँ व्याकसे ज्यापु-ज्यामितय्ता राजनीतिक रूपं र्वाकय्गु कम्युनिष्ट तय्गु मू दायित्वः खः धायो दिल ।

ज्या इवःसं कलेज व्यवस्थापन समितिया नायो नपां खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं लगानी बोर्ड बिधेयक पारितयाय्गु इवलय नेमकिपां चक्रो विरोधयागु खाँ कूल

दिसे विदेशी लायखं नेपाल साम्राज्यवादी देशतय्गु नवउपनिवेश जुइगु खतरा पिज्वःगु खाँ काडः दिल ।

मार्क्स व ऐंगेल्सं सन १८४८ य् कम्युनिष्ट घोषणा पत्र चवयो वर्ग संघर्ष जक पूँजीपतिवर्गया सत्ता मजदुर वर्गया लाहातय् वै धाय्गु विचः पिब्बगु खाँ काडः दिसे वयकलं कम्युनिष्ट घोषणापत्रः ब्बडः हलिमया बच्छी स्वयो अपः मनूत थःथःगु देशय् सामाजवाद निः स्वानय्ता पूँजीपति वर्गया विरोधय् ल्वाडः च्वंगु दः धायोदिल ।

नेपःया कम्युनिष्ट धःपिसं कम्युनिस्ट पार्टीया सिद्धांत व विचः काथं ज्या मयागु नपां शासक दलत सरकारय् वानय्गु, सत्ताय प्यासी थें प्यपुनय्गु बिचःलं भीगु देश विदेशया लाहातय् लः वानय् फः वयकलं धायोदिल ।

खप इञ्जनियरिङ कलेजया प्राचार्य सुजन माक व खप कलेज आफ इञ्जनियरिङ्या प्राचार्य सुनिल दुवालं मजदुर आन्दोलनया पृष्ठभूमिया खाँ व्याकसे शासक दल पाखं जनताया दथ्वी कम्युनिष्ट विचः हे मयय्किगु ज्या याडः वगु दः धायो दिसे 'मे दिवस' या खायै अपलं छलफल याय मःगु मजदुर आन्दोलनं मजदुर पिनिगु हकहितया निंति ज्या याडः वयो च्वंगु खाँ काडः दिल ।

अथेहे खप इञ्जनियरिङ्या उप-प्राचार्य डा. सुवेगमान बिजुकछुँ जुं मोदी फासिवाद, ई. नरेश खत्री मजदुर आन्दोलनया इतिहास या खायै प्रस्तुतीकरण पिब्बगु खः ।

थन्थु दरबार निः स्वान

बैशाख २४ गते

खपया लाय्कुलीया पुलांगु नगरपालिका भवन तयो तःगु ३४६ वर्ष पुलांगु थन्थु दरबार थौं नेपाल मजदुर किसान पार्टीया छ्याङ्जे नपां संघीय सांसद प्रेम सुवालं निः स्वां से खप लाय्कुदुनय्या १९ गू चूकः मूलय्गु खाँ मदिक्क हज्याक्य् मःगु अलय् पुलांगु दाज्यात बल्लासा अपलं पुलां जुलकीं चिच्याहांगु जक भव्खा ब्वसां स्यंक्य् फःगुलिं स्वापु दःगु निकायं इलय् हे बिचः याय्मः धायो दिल ।

खपया सचिदा स्वयो पुलांगु छैत च्वनय् ज्य् मज्य् दक प्राविधिकत छ्वयो स्वक्य् मःगु खाँ ब्याकसे वयकलं सम्पदा ल्हवनय् कानय् सं भीगु थःगु मौलिक पहलं दय्कः कंक्रिट सिमेन्ट स्वयो चांकाकः सिं अपा छ्यलः दांगु छैत बल्लाइगु नपां जिवयता निंगु खयानं सरकारं मःगु सिं, चा अःपुकः बियो ब्यूसा सम्पदा ल्यंकः म्वाकः तय्ता ग्वाहाली जुई धायो दिल ।

सम्पदा पर्यटन नपां स्वापु दःगु लि पर्यटन च्वजाय्केगु व न्है न्हैगु योजनां लाहातय् ज्या दैगु खाँ ब्याकसे वयकलं देशय् माथावांक विकास याय्ता स्वनिगं पिनय् चिच्या हांगु सहरत दय्के मः धायोदिसे खप नगरपालिकां नेमकिपाया नीति निर्देशन काथं

शिक्षा, स्वास्थ्य, सम्पदा ल्यंकः म्वाकः तय्गुलि हदाय च्वडः ज्या साडः वयो च्वंगु थुकिं पर्यटन प्रवर्द्धन ग्वाहाली जूगु खाँ काडः दिल ।

थन्थु दरबार पुनः निर्माण निर्देशक समितिया कजि नपां खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं ५५ पा झ्यो नपां स्वागु थन्थु दरबार २०७२ साल हाँ तक ख्व नगरपालिकाया कार्यालय भवन तयो तःगु २०७२ सालया तः भव्खाचां स्यंकः थूड ब्यूसेलिं दानय्ता बजेट मदयो लिपा लाडः च्वंगु खाँ काडः दिल ।

२०७४ सालया निर्वाचन लिपा खप नगरपालिकां १२४ गू स्वयो अपः सम्पदात दानय धुंगु थन्थु दरबारया खाँ जक हज्याकः ज्यामज्गुलि २०७९ सालया चुनाव लिपा थन्थु दरबार दानय्गु ज्या हदाय तयो ज्या न्ह्याकागु खाँ ब्याकसे प्रमुख प्रजापति जुं भीगु मौलिक पहलं दानय्ता स्थानीय जनतां दय्कगु उपभोत्ता समितिं दानय्गु कानून दय्केमःगु खाँ काडः दिसे थन्थु दरबार थुय्ता रु १२ लाख ३८ हजार इस्टिमेट जूगुलि रु ११ लाख ५१ हजारं थुयगु ज्या क्वचःगु अलय् दरबारया जग थ्यंकः थुय धुक तःक हे पुरातत्व विभागया महानिर्देशक पाखं नपां स्वयो वांगु नपां उकिया उत्खनन ज्या नं क्वचःगु खाँ ब्याकः दिल ।

प्रमुख प्रजापति जुं १२ करोड ८५ लाख ३४ हजार ल. ई. स्वीकृत याडः न्हापांगु चरणया ज्या ख्य् रु-४ करोड ७२ लाख बजेट छ्खप् लिइकः ज्या जुयो च्वंगु खाँ ब्याकसे १ करोड ५८ लाखया सिं टेण्डरं न्याय धुंगु खाँ ब्याकसे सरकारे सिं सरकारी मूलं ब्यूसा अपलं अपुइगु खाँ काडः दिल ।

वागमती प्रदेश सभाया दुजः सृजना सैजुं पुरातात्विक व प्राचिन मिखालं खांगु सांस्कृतिक धरोहर न्हैंगु पुस्ताया लागि ल्यंकः म्वाकः तय्गु मानव सभ्यतायाय् हे पुनः जागरण जूगु खाँ ब्याकसे अरनिको सभा भवन थन्थु दरबार दांगु खपया लागि जक मखुसें देया लागि हे उत्साह व गौरवया खाँ खः धायो दिल ।

खपया जनप्रतिनिधिपुं व खपया जनताया साथ व ग्वाहाली खप दे व्यवस्थित ढंग हज्याडः च्वंगु खाँ ब्याकसे वयकलं हिंडादा जनप्रतिनिधिपुं मर्सेलिं खप दे ५० दा लिपा लात धायो दिल ।

उप प्रमुख रजनी जोशी थन्थु दरबार मूलः उत्खनन याय्गु इवलय् उगु दरबार राजनीतिक व हाय्पुकय्गु थाय् काथं खानय् दःगु तथ्यं क्यंगु खाँ काडः दिसे खप नगरपालिकां मदिक्क कुतः यासेलिं उगु दरबार दानय्गु ज्या हज्यागु खः धायो दिल ।

खप जिल्लाया प्रमुख जिल्ला अधिकारी रोशनी कुमारी श्रेष्ठ खपया मौलिक परम्परा व संस्कृति ल्यंकः म्वाकः तय्गु ज्या ख्य् खप नगरपालिका हदाय लाडः च्वंगु दः धायो दिसे दुडः पःत जुय तांगु थन्थु दरबार दानय्गु खप नगरपालिकाया ज्या च्वछाय्

बहुजु धायो दिसे मल्लकालीन पहलं दानिगु उगु दरवारं ख्वप
लायकु अजनं बांलाइगु खाँ काडः दिल ।

दरबार हेरचाह अड्डाया कार्यालय प्रमुख अरुणा नकःमि
जुं तःभवखाचां ख्वपया अपलं सम्पदात व छुँ थुँडः स्यंकः ब्यूगु खाँ
काडः दिसे भवखाचां विनास नपां विकास नं यागु खाँ काडः दिसे
सम्पदा ल्हवनय् कानय् ज्या ख्य् चांकाक हे दानय् मःगु सरकारं
सम्पदा ल्हवनय् कानय् ज्या ख्य् सिँ व चा अपुक ब्यूसा सम्पदाया
मौलिक पहः ल्यंक तयता अः पुर्व धायो दिल ।

इतिहासविद, प्रा.डा. पुरुषोत्तम लोचन श्रेष्ठ जुं उब्लेया
जुजु जितामित्र मल्लं दांकय् ब्यूगु थौ स्वयो ३४६ दा पुलांगु थन्थु

ख्वपया कला, संस्कृति इतिहासया कार्यशाला

बैशाख २५ ज्ञते

ख्वप नगरपालिकाया गवसालय अलय नेपाली इतिहास
संस्कृति व पुरातत्व केन्द्रीय विभाग त्रिभुवन विश्व विद्यालया
मंकः गवसालय जुगु ख्वपया कला, संस्कृति इतिहासया छन्ह्या
'अनुसन्धानात्मक कार्यशाला गोष्ठी या उलेज्या नेपाल मजदुर
किसान पार्टीया नायो भाजु नारायणमान बिजुक्छुँ (रोहित) जुं
मानव सभ्यताया सम्पत्काथं ल्यँडः च्वंगु ख्वपया सांस्कृतिक
सम्पदात ल्यंकः म्वाकःतयता मदिकक पला छिडः च्वनय मःगु खाँ
ब्याकसे सम्पदा ल्यंकःम्वाकः तेगु दायित्व भी फुक्कसिया मंकः
ज्याखः धायोदिल ।

नेपःया कला, संस्कृति, पुरातत्व, इतिहासया खायँ दुवाल
स्वयता प्रजाप्रतिष्ठान, विश्व विद्यालय व पुरातत्व विभाग या
दथवी स्वापु दयकः हज्यायमःगु थजगु महत्वपूर्ण विषयया कार्यशाला
याय मःगु खाँ ब्याकसे वयकलं कला, संस्कृति थजगु विषय
भौतिकवादी दृष्टिकोणं स्वयमः धायोदिल ।

विदेशी तयके फ्वनय्गु बानी दे भन कमजोर व परनिर्भर
जुइगु खाँ ब्याकसे वयकलं इतिहास व संस्कृतिया ब्वनामिपिसं
नेपाल व थी थी देशया इतिहास नं ब्वडः राजनीति याय्ता बः
याडः दिल ।

इतिहास ब्वनय्गु व हिलःमाल, दुवाल स्वयगु नपां भाय

सचिन्त स्वीस्वंगू ख्वप पौ. बःछि पौ(पाक्षिक)

दरवारता (ख्वप नगरपालिकां पुलांगु भीगु थःगु हे मौलिक पहःल्य्
दानय् तांगु च्वछाय् बहगु ज्या खः धायो दिल । ड्युडापा झ्यो
दरवारया अध्ययन अनुसन्धानया इवलय् जगया उत्खनन याय्गु
इवलय ड्युडापा झ्यो दरवार थन्थु दरवारया दक्षिण पाखय लागू
अनुसन्धानं लुयो वगु खाँ काडः दिसे वयकलं ख्वप लायकुया ९९
चोकया अध्ययन अन्वेषण याय् फः धायोदिल ।

ज्या इवः सं वडाध्यक्ष राजकृष्ण गोरा (३) जुं लसकुस
न्वचु तयो द्यूगु खःसा ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख प्रशासकीय
अधिकृत वसन्त भट्टराई जुं सकलसिता सुभाय देछायो दिलसा
वडाध्यक्ष रविन्द्र ज्याख्व(९) जुं नं न्वचु तयो द्यूगु खः ।

इतिहासया कार्यशाला

न थुइकेमः धायो दिसे वयकलं अन्धविश्वासया धर्की खुडः
भौतिकवादी व्याख्या यायां सम्पदाया महत्व मचात बलय् निसें हे
स्यैं स्यैं यंक्य मःगु नपां ९९ चुक नं उत्खनन याय्ता नगरपालिकां
बःयाय् मः धायेदिल ।

वागमती प्रदेश सभाया दुजः सुरेन्द्रराज गोसाई जुं
समाजया बैद्धिक व विद्वत वर्गपुं मुक कार्यशाला गोष्ठी याःसा
समाजय हाँगु बिचः पिज्ययो ह्यूपाया आभास थाइगु खाँ ब्याकसे
विदेशीक्य फ्वडः दे विकास मजुइगु, ख्वपया कला, संस्कृति,
सम्पदा समाज विकास नपां स्वाडः समाजता सुन्दरीकृत याडः
न्हाँगु युगया सेवा याय् मः धायोदिल ।

ज्याभ्वःया सभाया नायो नयां ख्वप नगरपालिकाया
प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं ख्वप नगरपालिकां इतिहास, संस्कृति,
भाषा थजगु थी थी विषयलय् स्नातक निसें पिएचडी तक ब्बनिपुं
ब्वनामिपिन्ता पूर्ण छात्रवृत्ति बियोवगु अः च्याम्हा ब्वनामिपुं
एम.फिल व पी.एच.डी ब्बडः च्वंगु खाँ काडःदिल । नपां ख्वप
नगरपालिकाया खाँ अध्ययन अनुसन्धान याडः च्वंपिन्ता छुभाति
धेबां नं गवाहाली याडागु, न्हाडः वानय् तांगु सम्पदात म्वाकः
न्हाँगु पुस्ताता लःल्हाडः वयागु, नगरपालिकाया सम्पदा पुनःनिर्माण
यायगु नीति काथं २०७४ व २०७९ या स्थानीय निर्वाचन लिपा
१५० गू स्वयो अपः सम्पदात ल्हवनय् कानय् याय धुंगु खाँ ब्याकसे
थाना अपलं सम्पदाया अध्ययन याय् विषय दः धायोदिल ।

ख्वप नगरपालिकाया उपप्रमुख रजनी जोशी ख्वप देया
कला, संस्कृति व इतिहास या खाँ काडः दिलसा प्रा. डा.
पुरुषोत्तमलोचन श्रेष्ठ ख्वपय् अध्ययन अनुसन्धानया भ्वलय न्हाँ
न्हाँगु खाँ लुयो वगु खाँ ब्याकसे ख्वपदे खुल्ला आकासमुनिया
संग्रहालय, विश्वविद्यालय व साफू काथं दःगु खाँ काडःदिल ।
ख्वप नेपाल मण्डलया सांस्कृतिक राजधानी जूगु खाँ काडः दिसे
मूर्त अमूर्त सम्पदाया अथाह ज्ञानया भण्डार नं खःधायोदिल ।

सचिन्त स्वीस्वंगृगु ख्वप पौ, बःष्टि पौ(पाक्षिक)

ख्वप नगरपालिकाया गवसालय नेपाली इतिहास, संस्कृति व पुरातत्व केन्द्रीय विभाग त्रिभुवन विश्वविद्यालय नपांया मंकः ज्या भूवः सं ख्वपया कला संस्कृति, इतिहासया विषयसं छन्ह्या अनुसन्धनात्मक कार्यशाला गोष्ठी या क्वचःगु व सिरपा लः ल्हायगु ज्या भूवः सं ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं संस्कृति इतिहास सम्बन्धी जूगु कार्यशालासं पिभवगु कार्यपत्र्य मचःमगागु ताडः पिकायगुलि नगरपालिकाया ध्यानाकर्षण जूगु खाँ व्याकसे थुगु कार्यपत्र ख्वपया सम्पदा ल्यंकः म्वाकःतयता सम्पति काथं कायागु खाँ व्याकसे ख्वप नगरपालिकां सम्पदा ल्यंकःम्वाकः तयगु ज्या भूवलय् विदेशी धेबा मकायागु खाँ काडःदिसे ख्वप इच्छिनिरिडया प्राविधिक गवाहाली व जनताया गवाहालीं ख्वपया सम्पदा ल्यंकः म्वाकः तयगु ज्या हज्याडः च्वंगु खः धायोदिल ।

ज्या भूवःसं नेपाली, इतिहास, संस्कृति व पुरातत्व केन्द्रीय विभाग त्रि.वि. या विभागीय प्रमुख प्रा.डा. सोमप्रसाद खतिवडाजुं कार्यशाला धिसिलाक्क क्वचायेकता गवाहाली यापुं सकलसिता सुभाय देहासे शोधार्थी पिनिगु मेहनत च्वछाय् बहजु धायोदिल ।

ज्या भूवः सं नगर प्रमुख प्रजापति कार्यशालाय् व्वतिकःपुं सकलसिता दिसिपौ लःल्हाडः दिल । नपां इतिहासविद प्रा.डा. पुरुषोत्तम लोचन श्रेष्ठ जुंया न्ह्यलुवाय् व्वतिकःपुं सकलसिता ख्वपया ऐतिहासिक व सांस्कृतिक सम्पदा यात्रा याकःद्यूगु खः।

पुरातत्व विभागका महानिर्देशक सौभाग्य प्रधानाङ्ग थजगु ज्या भूवः खय् वयदःगुलिं लयता प्वंकसे ख्वप नगरपालिकां ख्वपया मौलिक पहः ल्यंक ज्या याडः च्वंगु च्वछाय् बहजु धायो

दिसे अनुसन्धानं जक मौलिक पहः ल्यडः च्वनिगुलिं ब्वनामि पिन्ता अनुसन्धान याय्ता वः याडः दिल ।

नेपाली इतिहास, संस्कृति व पुरातत्व केन्द्रीय विभागया प्रमुख प्रा.डा. सोमप्रसाद खतिवडा थुकिया म्हासिङ्का पिभवसे थुगु विषयलय स्नातक, एमफिल्ड, पिएचडी तकया अध्ययन व सोधपत्र दयक च्वंगु खाँ व्याकसे थजगु गोष्ठी ख्वपया मौलिक सम्पदा ल्यंक तयता गवाहाली जुइ धायोदिल ।

त्रिभुवन विश्वविद्यालयया पूर्वी रजिष्ट्रार पेशल दाहालजुं राजधानी काथं हज्याडः च्वंगु ख्वपदेशया सम्पदा, संस्कृति व पुरातत्व विषयया ज्या भूवं भिं याइगु खाँ व्याकसे शिक्षा, स्वास्थ्य व सुचुकुचु व सम्पदा लागाय् ख्वप दे अपलं हज्याय धुकंगु खाँ काडः दिल ।

नेकगु पलासं संस्कृतिबिभागया ब्वनामिपुं राजेश गार्डजु- ख्वप ऐतिहासिक दबुतः धार्मिक साँस्कृतिक पक्षया अध्ययन, सद्गीता पञ्चं ख्वपया नेवा: समुदाय या लोकं हवागु मचा मिगु परम्परा, श्री ना प्रजापति LAA puja - The Prominent ritual of Prajapati community from thaney, Bhaktapur, रमिला दुवालं Curd culture Among Newar Community of Bhaktapur A case Study of Juju Dhau, सृजना प्रजापति भक्तपुरया मल्लकालया न्ह्यगु बाजात व अर्पण भुजुं Exploring the Newa Chhen Traditional Materials and Construction Technique in Newaras Mud Masonry Dwellings विषय कार्यपत्र पिभवयो द्यूगु खः।

वडा नं ९ या वडाध्यक्ष रविन्द्र ज्याल्वं ख्वप नगरपालिका थी थी ज्याभूवः काडः दिल ।

आवास योजना नगरया उतिंग्यंक विकासया लागिं

देको, मिवा, इटायाके जग्गा एकीकरण आयोजनाय् इटापाके ग्राबिल कार्य उपभोक्ता समितिया गवसालय जूगु ज्या भूवःसं ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं डयदा लिपाया बिचः याडः विकास निर्माण न्ह्याकागु नपां ख्वपया उतिंग्यंक विकास याय्ता फुक्क लागाता हदाय तयो ज्या याडः व यागु अलय देको, मिवा, इटापाके जग्गा एकीकरण आयोजना लबया तिंति मखुसे व्यवस्थित सहर दय्केता जनताया सल्लाह काथं याडागु खाँ काडः दिसे थुगु आवास योजनाय् फक्क जनताया समस्या ज्यंक्यगु खाँ वैशाख २५ गते काडः दिल ।

ज्या भूवः सं वडा नं २ या वडाध्यक्ष हरिप्रसाद वासुकलां ख्वप नगरपालिकां शिक्षा, स्वास्थ्यता हदाय तयो का: रोहित जुं च्वयो द्यूगु 'सच्छिदा लिपाया ख्वप दे' साँफु मार्ग निर्देश काथं कायो ज्या साडः च्वडागु खाँ व्याक दिल ।

उपभोक्ता समितिया नायो सत्यनारायण सुवालया सभा नायोलय् जूगु उगु ज्या भूवः सं राजन जति, तुल्सिराम धुख्व, श्याम सुन्दर मातां, व कृष्ण गार्ह नं न्वचु तयो द्यूगु खः।

छू छू तगिंया पाठ्यक्रमय कानूनी ज्ञान विझगु खाँ दुथ्याक्यमः

बैशाख २६ जाते

न्हयन्यकगु कानून दिवसया लसताय ख्वप नगरपालिका पाखं चायक तःगु ख्वप कलेज अफ ल या रवसालय ज्गु न्वचु ज्या व कलेजपाखं पिथांगु 'ख्वप न्याय दब' साफू पितब्बज्या या मू पाहाँ नेपाल मजदुर किसान पार्टीया नायो भाजु नारायण मान बिजुक्छे (रोहित) जुं उगु साफूया चिखिप्पड दिसे थुकि दुनय्या विषयत तस्कं च्चजःगु गहन विषय खःधायोदिल ।

वयकलं समाजया छम्ह छम्हा मनूतय्गु थःथःगु कर्तव्य दैगुलिं मभिमछिंया विरोध मयासा कर्तव्यं बिसेवांगु थे जुइगुलि व अपराध हे खः धायोदिसे कानून विषयया महत्व काडः दिसे फुक्क लागाय् कानूनया ज्ञान दःपु मनू दय्मः धायोदिसे राजनीतिक कार्यकर्तापिसं दकलय् अप्वः कानून थुइके मःधायो दिल ।

ब्बनय्कुथि व कलेजया पाठ्यक्रमय कानूनी ज्ञान दय्कगुलि मचगुलिं कुखिडः दिसे उकिता हिलः कानूनी विषय तय मःगु खाँ ब्याकसे कारागारय् कैदी जीवन फयो च्वंपु कैदीतय्सं, ऐन कानूनया खाँ मथुयो कैदी जुय मःगु, सर्वसाधारण जनताता कानूनया सर्वमान्य सिद्धांत थुइके बियफः सा अपराध म्हवँ जुइगु खाँ ब्याकसे राष्ट्रिय पार्टी जुयता ३ प्रतिशतया मत सिमा तःगु अपजातान्त्रिक ज्गूलि नेमकिपां उकिया विरोध याडः च्वंगु खः धायोदिल । छाँ छाँ पार्टीया छाँतां छाँ वर्गया भिं याय्ता स्वइगु छु छाँ बिचः व सिद्धान्तया लाँपु ज्वडः हज्याइगुलिं ज्या साडः नैपु वर्गया पालिडः राजनीतियाडः समाजवाद अलय् साम्यवादतक थ्यंकय्गु तातुडः नेमकिपा हज्याडः च्वंगु खः धायो दिल ।

अध्यक्ष बिजुक्छु जुं धायोदिल - 'उत्पादनया साधनत सामाजिकीकरण जुइगु, योग्यता स्वयो ज्या व ज्या स्वयो ज्याला शोषण विरुद्धय हक दैगु, शिक्षा स्वास्थ्य उपचार धेबा म्वालिगु, थाकालिपु जेष्ठ नागरिकपिता आदर निकेतन दैगु, शारीरिक व मानसिक श्रम नपां गां व सहर छुन न मपाइगु राज्य ब्यवस्था हे साम्यवाद खः । साम्यवादी समाज सभ्य व सुसंस्कृत आदर्श समाज जुई गना वर्ग व शोषण दै मखु । जिपु उकिया लागि ज्या साडः च्वडा ।'

निर्वाचनया घोषणापत्र काथं ज्या मयाइगु राजनीतिक पार्टी ता कार्वाही जुइगु ब्यवस्था संविधान व कानूनय् च्वयो तःसा निर्वाचनय् न्हयांगु मधाइगुलि म्हवँ जुइगु खाँ नं वयकलं काडः दिल ।

ज्या इवःया सभाया नायो नपां कलेज सञ्चालक समितिया नायो ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं सर्वसाधारण जनताया काय म्हाय्पिता म्हवचा धेबा कानून विषयया च्वजाय् क्षिक्षा विझगु समाजता

बुद्धिवीकरण याय्ता ग्वाहाली याय्गु न्हाँगु पुस्ताता नीछाँ शदिं नपां ल्वाय फैपुं दय्केनु देश व समाज प्रति उत्तरदायी कानूनया ब्बनामिपुं ब्बलांकय्गु शिक्षा उत्पादन श्रम नपां स्वाय्गु श्रमता च्वाइपुं नागरिक ब्बलांकय्गु तातुडः ख्वप कलेज अफ ल चाय्कागु खाँ काडः दिल ।

अपलं ब्बनामिपुं ब्बवं वसेलिं पुर्वाञ्चल विश्वविद्यालयं थप कोटा वियगु आश्वासन ब्बू खाँ ब्याकसे वयकलं न्यायधिश नियुक्ति जुयवं हे नेतातय्थाय् चासु म्वकः वानिगुलि न्यायपालिका गथे स्वतन्त्र जुई, अमिसं गथे निषेक्ष न्याय बिई धायोदिसे संविधान व कानूनय् न्यायपालिका स्वतन्त्र धायो तःसां ब्बवहारय् अथे मज्गूलि ब्बनामिपिसं अः निसिं थुइकः ब्बनय् मः धायो दिल । नपां संसद देश व जनताया भिं याय्ता कानून दय्किगु प्राज्ञक थलां जुयमःगुलि ल्वापु याइगु थाय् ज्गूलिं संसद व प्रदेश सभाय् कानूनया बिजः पुं वानिगु थाय् याय् फःसा विकृति व विसंगति म्हवँ जुई धायो दिल ।

दे न्हिया न्हिथं स्यड वाड च्वंगुलिं ब्बनामिपिसं आलो चनात्मक दृष्टिकोण ब्बलांकय् मः गु खाँ ब्याकसे वयकलं संसदीय सर्वोच्चता लाकि न्यायिक सर्वोच्चता थाय्गु बहस जुयो च्वंगु खाँ ब्याकसे संसदीय ब्बवस्थाय् थःगु हे पार्टीया सांसद पिसं व विपक्षी सांसद तय्सं याडः संसद हज्याकय् मफूसा प्रधानमन्त्रीता संसद भद्गा याय्गु अधिकार दयमःगुलि नेपालय् तःकहे प्रधानमन्त्री संसद भद्गा याःसा न्यायपालिकां हकनं म्वाकः हःगु जक मखु दिन, घौ नपां धायो शपथ ग्रहण याकीदक आदेश ब्बूगुलि संसदया अधिकार न्यायालय वानला धाय्गु न्हय्सः दाडः वगु दः धायोदिल ।

पुर्वाञ्चल विश्वविद्यालयया मानविकी व कानून संकायया डीन प्रा.डा. अनिल कुमार पोखरेल जुं कानून अधिकार ब्बूसां शासकतय्गु छु भाति स्वार्थ्य घः लाइथे च्वनकीं जनताया अधिकार ब्बत्यल छोइगु खाँ ब्याकसे ब्बनामिपिता अःपुकः कानून ब्बकंकय् दःसा विदेशय् मवानिगु नपां अः कानून ब्बनिपुं अपः दयो वगु खाँ काडः दिल ।

फौजदारी कानूनया विजः नपां वरिष्ठ अधिवक्ता प्रा.डा. रविज्ञत प्रधानाइगु जुं कानून ब्बालाक ब्बनय्ता विविध शास्त्र ब्बनय् मःगु खाँ नपां ख्वप कलेज अफ ल खय् साफू कुथि ब्बालाय् मः धायो दिसे साफू कुथि वानिपुं ब्बनामि ब्बलाई अलय् कानून जनताता भिं याइगु जुयमः धायो दिल ।

भक्तपुर जिल्ला अदालतया मुख्य न्यायाधिश वासुदेव न्यौपाने जुं मनू म्वायता जक मखु सीडान नं कानून शोषित जुयो च्वनय् मःगु शेषपछिया वकसपत्र ब्बूगुलि ब्बूस्हा मनू सीडानिं तिनी छ्यलय् फै धायो दिल । संसदय् जक मखु देया थी थी लागाय् विकृति वयो च्वंगु खाँ कुलदिसे वयकलं अदालतया मचः मगा दःसा जनतां आलोचना याःसा ल्वनय् दै धायो दिल ।

कानून अध्ययन समाज नेपालया नायो भाजु नपां अधिवक्ता रामप्रसाद प्रजापति व ख्वप कलेजया प्राचार्य प्रकाश कुमार श्रेष्ठ कानून दिवस डाय्कागुया तातुना काडः दिल ।

ख्वप कलेज अफ ल या प्राचार्य अनिता जधारी लसकुस याड कोटा ताडः ब्बूसां अपलं ब्बनामिपिसं ब्बनय् खानी धायो दिल ।

ज्या इवःसं कलेजया ग्वाहालय् ज्गु च्वख्या धिं धिं ब्बला सं तः लापु ब्बनामिपिता मू पाहाँ बिजुक्छु जुं सिरपा लः ल्हाडः दिलसा प्रमुख प्रजापति जुं पाहाँ पिता मतिनाया चिं लः ल्हाडः दिल ।

जनप्रतिनिधिपिन्ता लौंपु क्याइयगु ज्याइवः

(२०८१ वैशाख १५ गते)

१३५ कण्ठ अन्तर्राष्ट्रिय मजदूर दिवसया ज्या छः

(२०८१ वैशाख २३ गते)

थन्थु दरबार निःस्वान

(२०८१ बैशाख २४ गते)

निर्माणाधिन अरनिको समाभवन

पुळालि तिहारे तापाति तापी कला ट तापाति

भक्तपुर नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
ध्यासी, भक्तपुर

अरनिको समा भवन निर्माण योजना

प्रस्तावित स्वरूपको प्रारम्भिक खाका